

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa – profil praktyczny)**

dokonanej w dniach 23-24 maja 2016 roku na kierunku Filologia prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, realizowanych w formie stacjonarnej na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Aneta Majkowska - członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Tadeusz Piotrowski - Ekspert merytoryczny**
- 2. dr Clarinda Calma – Ekspert merytoryczny**
- 3. mgr Piotr Pokorny – Ekspert ds. WSZJK**
- 4. mgr Jerzy Springer – Ekspert ds. Pracodawców**
- 5. Adrian Duleba – Ekspert ds. Studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku Filologia prowadzonym na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku. Uczelnia uwzględniła uwagi PKA z ostatniej wizytacji.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej ZO PKA) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem Samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA. Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO PKA w Załączniku nr 2.

Jest to kolejna ocena jakości kształcenia dokonana przez PKA, poprzednia pochodziła z roku 2009 – w jej wyniku kierunek otrzymał ocenę pozytywną.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia,

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne

sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Główne cele, jakie ma realizować kształcenie na kierunku Filologia, usytuowanym na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Karkonoskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jeleniej Górze to: gwarancja systematycznego wzrostu poziomu jakości świadczonych usług edukacyjnych dla studentów i otoczenia zewnętrznego, kształtowanie wysoko wykwalifikowanych specjalistów z zakresu filologii, poszukiwanych na rynku pracy, tworzenie nowoczesnego zaplecza dydaktycznego czy odgrywanie roli znaczącego ośrodka dydaktyczno-naukowym dla regionu.

Studia są prowadzone na poziomie I, licencjata, na studiach stacjonarnych o profilu praktycznym dla Filologii angielskiej, nauczycielskim. Jednostka prowadzi dwie specjalności: filologię angielską i germańską. Filologia germańska prowadzona jest od podstaw, czyli student nie musi mieć uprzedniej znajomości języka niemieckiego. Filologia germańska funkcjonuje od dwóch lat i nie wykształciła jeszcze absolwentów.

Poszczególne jednostki dydaktyczne zostały prawidłowo wyodrębnione, są one w dużej mierze oparte na uprzednio obowiązujących standardach i tradycjach kierunków filologia.

Studia licencjackie w specjalności filologia angielska mają za zadanie wykształcić absolwenta, który posiada wiedzę i umiejętności języka angielskiego na poziomie biegłości C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Absolwent powinien umieć gromadzić, przetwarzać oraz przekazywać (pisemnie i ustnie) informacje w języku angielskim. Powinien on także posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje składające się na warsztat pracy nauczyciela, a więc: powinien umieć rozwiązywać problemy zawodowe, znać nowoczesne metody nauczania – uczenia się, znać podstawy programowe i programy nauczania i umieć je interpretować, potrafić nawiązywać właściwy kontakt z uczniami i ich rodzicami, a także musi umieć posługiwać się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu.

Absolwent specjalności filologia germańska ma posiadać wiedzę o języku, literaturze, kulturze, przekładzie z zakresu języka niemieckiego oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej i życiu z zachowaniem zasad etycznych. Powinien legitymować się zblizoną do rodzimej znajomością języka niemieckiego oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu filologa. Powinien posiadać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na wykorzystanie wiedzy o języku i jego znajomości w różnorodnych dziedzinach nauki i życia społecznego. Absolwent powinien umieć rozwiązywać problemy zawodowe, gromadzić, przetwarzać oraz przekazywać (pisemnie i ustnie) informacje, a także uczestniczyć w pracy zespołowej. Zdobyta teoria, wzmocniona praktykami zawodowymi, pozwoli nie tylko doskonalić kwalifikacje w toku studiów, ale uświadomi potrzebę nieustannego poszerzania własnych kompetencji, także po ich zakończeniu.

Przewiduje się, że uzyskane wykształcenie pozwoli absolwentowi Filologii angielskiej podjąć pracę w szkołach podstawowych jako nauczyciela języka angielskiego, ale również umożliwią podjęcie pracy w placówkach kultury, instytucjach samorządu lokalnego, biurach, organizacjach turystycznych oraz czasopiśmie i mediach elektronicznych, a także wszędzie tam, gdzie niezbędne są kompetencje filologia w zakresie języka angielskiego. Natomiast absolwenci Filologii germańskiej będą mogli podjąć pracę w biurach tłumaczy przysięgłych, placówkach kultury, instytucjach

samorządu lokalnego, biurach, organizacjach turystycznych oraz czasopismach i mediach elektronicznych, a także wszędzie tam, gdzie niezbędne są kompetencje filologia w zakresie języka niemieckiego.

Dla ocenianej Jednostki opracowano misję i strategię tak całej Uczelni (Uchwała nr 10/2012 Senatu z dnia 23 IV 2012) jak i Wydziału (uchwała nr 31/2012 z 19 XI 2012).

Misją Wydziału opisaną w *Strategii Rozwoju do 2020 roku* jest kształtowanie wyspecjalizowanych kadr poszukiwanych na rynku pracy. Określa to zamierzenie celu strategicznego nr 3 *Otwarcie Wydziału na otoczenie społeczne i gospodarcze*. Podporządkowano temu cele szczegółowe:

- umacnianie związku Wydziału z przedsiębiorcami, organami samorządowymi i państwowymi, stowarzyszeniami i fundacjami,
- rozszerzenie i umocnienie kontaktów z uczelniami i ośrodkami naukowymi,
- kreowanie pozytywnego wizerunku Wydziału,
- aktywizacja ruchu studenckiego,
- rozszerzenie ram organizacyjnych Uniwersytetu Dziecięcego.

Według władz dziekańskich strategia rozwoju uczelni i wydziału zostanie niedługo zmieniona, tym bardziej, że została opracowana przed wdrożeniem obligatoryjnych studiów praktycznych w szkołach typu PWSZ, a zakładano w niej nierealistyczne cele (np. bardzo znaczny wzrost liczby samodzielnych pracowników nauki na pierwszym etapie). Strategiczne cele szczegółowe Wydziału, powiązane z celami Uczelni, jednak nie obejmują w większości kierunku filologia. Ogólnie jednak można stwierdzić, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest powiązana z misją i strategią uczelni: koncepcja kształcenia zakłada, że kształcą się wyspecjalizowane kadry poszukiwane na rynku pracy.

Wydział nie stwierdza jawnie, że uwzględnia wzorce i doświadczenia kształcenia czy to krajowe czy międzynarodowe. Ponieważ jednak samodzielni pracownicy pracujący na kierunku są wszyscy zatrudnieni na innej uczelni (Uniwersytet Wrocławski) jako podstawowym miejscu pracy naturalną kolejną uwzględniane są wzorce i doświadczenia tej uczelni.

Studia na ocenianym kierunku można nazwać standardowymi, realizowanymi tak jak na podobnych uczelniach, oparte w większości na standardach, które obowiązywały wcześniej. Należy jednak zauważyć, że innowacyjność studiów nauczycielskich na Filologii angielskiej o specjalności kształcenie nauczycieli w dużej mierze jednak jest ograniczana standardami kształcenia nauczycieli. Program kształcenia wyróżnia się pozytywnie natomiast dużą liczbą bardzo zróżnicowanych zajęć do wyboru. Na Filologii germańskiej nie widać jasnej koncepcji kształcenia praktycznego, realizuje się na niej ogólne kształcenie akademickie, znane w Polsce od kilkudziesięciu lat. Pewnym wyróżnikiem Filologii germańskiej jest dość nieśmiało nawiązanie do kultury regionu, historycznie niemieckiej, i jego ogromnego potencjału turystycznego.

W Raporcie Samooceny w zasadzie nie pisze się o rozwoju koncepcji kształcenia, wymienia się wiele inicjatyw, które wspomagają kształcenie, a które potencjalnie mogą zainteresować przyszłych studentów. Z rozmów z władzami Uczelni i Wydziału wynika, że priorytetowym celem jest po prostu utrzymanie się na rynku edukacyjnym, nie rozwój więc, a przetrwanie determinuje wizję Uczelni.

Sposób współdziałania z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach określonej koncepcji kształcenia określa Uchwała Senatu KPSW nr 3/2013 z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia zmodyfikowanego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Zarządzenie Nr 66/2013 Rektora Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze z dnia 12.07.2013 r. w sprawie zasad i trybu zbierania opinii interesariuszy zewnętrznych przy doskonaleniu i tworzeniu programu kształcenia dla nowego kierunku studiów w KPSW. Służy temu np. ankieta nosząca nazwę *Opinia interesariuszy zewnętrznych na temat poprawności dobrania i definiowania efektów kształcenia*. Ponadto kierunek zawiera porozumienia partnerskie z pracodawcami w celu realizacji studenckich praktyk zawodowych oraz oceny przyjętych dla nich efektów kształcenia. Podpisane porozumienia z placówkami służą opiniowaniu proponowanych efektów kształcenia oraz współpracy w zakresie prowadzenia warsztatów przez praktyków zawodu lub występowaniu nauczycieli Filologii jako ekspertów w konkursach prowadzonych w szkołach. Ostatnio zawarte porozumienia ze szkołami podstawowymi z Jeleniej Góry dotyczą realizacji celu strategicznego dotyczącego prowadzenia szeregu działań w ramach inicjatywy pod nazwą Uniwersytet Dziecięcy. W zajęciach będą czynnie uczestniczyli także studenci kierunku. Opinie interesariuszy zewnętrznych są brane pod uwagę na

posiedzeniach Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia dla Kierunku, a spotkania odbywają się nie rzadziej niż raz w semestrze oraz każdorazowo przy tworzeniu czy modyfikacji programu kształcenia.

1.2.

Pracownicy ocenianej Jednostki stwierdzają, że dokumentami kluczowymi dla planów rozwoju kierunku są Zarządzenie nr 66/2013 Rektora Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze z dnia 12 lipca 2013 roku oraz uchwała nr.14/2013 Rady Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych w sprawie wprowadzenia zasad wykorzystywania opinii interesariuszy zewnętrznych przy doskonaleniu lub tworzeniu programów kształcenia.

Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania badań ankietowych w KPSW stanowi załącznik do Zarządzenia nr 30/2013 Rektora Uczelni. Rysunek nr 1 oraz nr 2 precyzuje *Obieg informacji przygotowania badań ankietowych w ramach Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia* oraz *Obieg informacji o wynikach badań ankietowych oraz organy odpowiedzialne za analizę raportów z badań*. Paragraf 2. punkt 4c załącznika dotyczy opinii interesariuszy zewnętrznych.

Wizytowana Jednostka poprzez przyjęte zarządzenia identyfikuje potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Swój udział w konsultacjach potwierdzili pracodawcy obecni na spotkaniu z ZO PKA. O wadze jaką Wydział przywiązuje do stałego monitorowania potrzeb interesariuszy zewnętrznych w ramach Procedury I pod nazwą *Monitorowanie wymogów kwalifikacyjnych* mówi protokół z posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia dla kierunku Filologia z dnia 11 lutego 2016 r., w którym podjęto dyskusję zakończoną wnioskiem. Dotyczy on rekomendacji MNiSW z grudnia 2015 r. pod nazwą *Polityka nowej szansy*, aby proces kształcenia odpowiadał potrzebom rynku pracy.

W odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych władze Uczelni stwierdzają, że występuje bardzo małe zainteresowanie szkołą u władz miasta i regionu, co utrudnia planowanie rozwoju kierunku.

W planach rozwoju kierunku uwzględnia się następujące formy współpracy z otoczeniem dla identyfikacji potrzeb rynku pracy:

- realizacja wspólnych projektów naukowo-badawczych,
- podejmowanie wspólnych inicjatyw ukierunkowanych na otoczenie gospodarcze i społeczne,
- zajęcia dydaktyczne i szkolenia realizowane na potrzeby otoczenia,
- wspólne konferencje, spotkania tematyczne i debaty,
- staże i praktyki studenckie odbywane w podmiotach otoczenia gospodarczego,
- udział przedstawicieli otoczenia przemysłowego w określaniu efektów i programów kształcenia.

Filologia angielska bazuje na opinii interesariuszy zewnętrznych, którzy z założenia są nauczycielami szkół podstawowych, a pracownicy tej specjalności starają się podejmować wspólne inicjatywy jak i zajęcia dydaktyczne i szkolenia dla potrzeb otoczenia. Niestety, ze słów pracowników wynika, że szkoły niechętnie podejmują takie wspólne działania. Specjalność filologia germańska od podstaw powstała na skutek zapotrzebowania na specjalistów - filologów niemieckich. Plany rozwoju kierunku uwzględniają, wg pracowników ocenianego kierunku, potrzeby lokalnego biznesu. I tak w regionie, w specjalnej strefie ekonomicznej, funkcjonuje wiele firm z niemieckim zarządem lub kapitałem. Pracodawcy wymagają zatrudnienia specjalistów z wyższym wykształceniem, mówiących biegle po niemiecku.

Wprowadzane zmiany, czyli plany rozwoju kierunku są zorientowane na potrzeby interesariuszy wewnętrznych, studentów: uwzględnia się postulaty studentów co do zmian w programie kształcenia. Miernikiem wprowadzania takich zmian są także wyniki rekrutacji i odsiewu studentów. Ze względu właśnie na zgłaszane potrzeby studentów Uczelnia nie prowadzi studiów nauczycielskich na Filologii germańskiej, ze względu na małe zainteresowanie.

1.3.

Na podstawie przedstawionej w czasie wizytacji dokumentacji (uchwała Senatu) oceniany kierunek został przypisany do obszaru nauk humanistycznych. W ramach tego obszaru oceniany kierunek przypisano do dziedziny nauk humanistycznych.

Uchwała Senatu nie określiła przypisania kierunku do odpowiednich dyscyplin naukowych, które wskazano w Raporcie Samooceny (językoznawstwo i literaturoznawstwo). Tym samym wymóg wynikający z §8 ust. 1 pkt. 1 lit. c rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3

października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia należy uznać za spełniony jedyne w części.

Należy jednak zaznaczyć, że władze uczelni zobowiązały się do korekty i uzupełnienia uchwał Senatu w zakresie przypisania wszystkich kierunków studiów także do odpowiednich dyscyplin naukowych, nie później niż do dnia 20 czerwca 2016 r. Analiza opisu efektów kształcenia pozwala stwierdzić, iż faktycznie odnoszą się one do dwóch dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo.

1.4.

Jednostka przyjęła kierunkowe efekty kształcenia dla Filologii angielskiej i germańskiej odpowiednimi uchwałami senatu i wydziału, wymienionymi i opisanymi w Raporcie Samooceny. Efekty kształcenia dla kierunku Filologia pokrywają w 100% efekty opisane dla nauk humanistycznych. Efekty są spójne z efektami obszarowymi, co oznacza, że każdy efekt jest przyporządkowany efektowi (lub efektom) obszarowemu, a także odpowiada semantycznie jego treści. Przyjęto oddzielne efekty kształcenia dla każdej z Filologii osobno, nie są one tożsame, różnią się nie tylko jakościowo, ale i ilościowo: dla filologii angielskiej opracowano 10, 16, 9 efektów, w zakresie, odpowiednio, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, dla germańskiej, odpowiednio, 10, 14, 6. Dla Filologii germańskiej zestaw efektów opisuje w zasadzie sylwetkę tradycyjnego filologa, chociaż występują odwołania do sytuacji transgranicznej (czyli regionu Jeleniej Góry), w przypadku Filologii angielskiej efekty zdecydowanie odpowiadają kształceniu nauczyciela i tylko nauczyciela. Każdy efekt w zasadzie jest odniesiony do „nauczania języka angielskiego”. Rodzi to taki problem, że występują trudności z przyporządkowaniem efektów kształcenia zajęciom, które nie odnoszą się do kształcenia nauczycieli, jak na przykład zajęcia z bloku zajęć literackich są przyporządkowane efektom sztucznie, efekty nie odpowiadają specyfice przedmiotu. Brak tu spójności.

Prawidłowo powiązано kierunkowe efekty kształcenia z odpowiednimi efektami obszarowymi. Są one zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach filologicznych.

Uwagi powyższe wykazują, że oceniana Jednostka nieściśle powiązała swoje efekty nauczania z koncepcją kształcenia. Efekty kształcenia, określone dla kierunku, są możliwe do osiągnięcia.

Opisy efektów są zrozumiałe, choć posługują się terminologią fachową.

Studia są oparte na właściwych aktach prawnych odnoszących się do kształcenia nauczyciela języka angielskiego (w przypadku Filologii angielskiej), są one wymienione w Raporcie Samooceny, efekty kształcenia są zgodne z efektami określonymi w standardach kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela.

Efekty kształcenia dla kierunku Filologia o profilu praktycznym są również zgodne z oczekiwaniami pracodawców, co potwierdzili pracodawcy na spotkaniu. Dla Filologii angielskiej efekty są ściśle powiązane z praktycznymi wymaganiami dotyczącymi pracy nauczyciela (np. K_U01 Potrafi wyselekcjonować, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje w języku angielskim i ojczystym przy użyciu różnych źródeł i sposobów, zgodnie z potrzebami pedagogiki i nauczania języka angielskiego jako obcego.), dla Filologii germańskiej są mniej konkretnie sformułowane, jednak podkreśla się w nich praktyczne potrzeby związane z pracą i komunikowaniem się w odniesieniu do instytucji kulturowych zajmujące się działalnością w terenie transgranicznym (np. K_U07 Potrafi w podstawowym zakresie rozumieć i stosować sformułowane w języku niemieckim i polskim przepisy prawa odnoszące się do transgranicznej działalności kulturalnej i/lub medialnej i/lub promocyjno-reklamowej i/lub prawa autorskiego oraz własności intelektualnej). Zarówno kierunkowe jak i przedmiotowe efekty kształcenia są udostępniane studentom za pośrednictwem strony internetowej. W opinii studentów wyrażonej w czasie spotkania z ZO PKA zostały one sformułowane w zrozumiałym sposobie i uwzględniają zdobywanie umiejętności praktycznych w czasie studiów.

Efekty kształcenia przyjęte i realizowane na wizytowanym kierunku umożliwiają osiągnięcie umiejętności niezbędnych w trakcie realizacji zadań na stanowisku pracy. Przygotowują również do dalszej edukacji w innych ośrodkach akademickich, poświadczyli o tym absolwenci, z którymi spotkał się ZO PKA. Przewidziano dla grupy pracodawców udział w realizacji i ocenie efektów kształcenia, choć w zasadzie wyłącznie w formie konsultacji.

1.5.

Program studiów jest spójny z efektami kształcenia, zarówno jeśli chodzi o treści kształcenia (rodzaje zajęć) jak i metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia.

Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa.

Studenci mogą studiować według indywidualnego planu studiów według regulaminu studiów, Jednostka w Raporcie Samooceny nie rozwija tego tematu. Studenci niepełnosprawni także mogą studiować według indywidualnego planu studiów.

1.5.1.

W przypadku Filologii angielskiej wszystkie elementy procesu kształcenia, tj. efekty kształcenia, program studiów, organizacja i realizacja procesu kształcenia są zgodne z warunkami opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, jak określono w przepisach wydanych na podst. Art. 9c ustawy PSW, w szczególności rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131).

1.5.2.

Treści programowe uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku są ogólnie spójne z przyjętymi efektami kształcenia, wspomniano wyżej, że na Filologii angielskiej treści programowe zajęć spoza kręgu zajęć przygotowujących do zawodu nauczyciela (jak zajęcia literackie czy fakultatywne) nie są w pełni zgodne z efektami, które są sformułowane wyłącznie pod kątem kształcenia nauczyciela. Treści programowe w przypadku filologii angielskiej obejmują przede wszystkim zajęcia kształcące językowo (przedmioty podstawowe, tzw. praktyczne nauczanie języka angielskiego, odpowiadają im np. efekty K_U11 do K-U15), następnie przygotowanie do pracy nauczyciela (przedmioty kierunkowe, psychologia, pedagogika, biomedyczne podstawy pracy, dydaktyka ogólna i nauczania języka obcego, emisja głosu, prawo oświatowe, etyka; znakomita większość efektów ma odniesienie do pracy nauczyciela) zajęcia filologiczne w zakresie języka angielskiego (językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia i kultura krajów anglojęzycznych, elementy przekładoznawstwa; zgodne z efektami np. K_W02 do K_W04) oraz zajęcia do wyboru (bardzo zróżnicowane, dotyczące literatury, języka, umiejętności tłumaczeniowych). W przypadku filologii germańskiej treści programowe obejmują zajęcia kształcące językowo (przedmioty podstawowe, przede wszystkim praktyczne nauczanie języka niemieckiego, ale także teorie komunikacji, odpowiadają im np. efekty K_U10 do K_U15), zajęcia filologiczne w zakresie języka niemieckiego (przedmioty kierunkowe, językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia i kultura krajów niemieckojęzycznych, elementy przekładoznawstwa; zgodne z efektami np. K_W01-K_W08) oraz zajęcia do wyboru (bardzo zróżnicowane, dotyczące literatury, języka, polityki, historii krajów niemieckojęzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska, umiejętności tłumaczeniowych, np. efekty K_U01 do K_U05). Zajęcia, z uwagi na treści kształcenia wykazują wystarczające zróżnicowanie, zajęcia do wyboru są nawet bardzo zróżnicowane, student może wybrać nie tylko zajęcia z grupy przedmiotów ogólnych, oraz praktycznych. Uwzględniają one aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe.

Prace dyplomowe pod względem formy, tematyki i metodyki są zgodne zarówno z koncepcją kształcenia jak i efektami kształcenia. Na Filologii angielskiej nie wszystkie prace dyplomowe powstają z zakresu dydaktyki języka obcego, wobec tego sztucznie przyporządkowuje im się efekty kształcenia.

Treści programowe w przypadku Filologii angielskiej przygotowującej do zawodu nauczyciela są zgodne z prawnymi wymogami, określonymi w punkcie wyżej.

Program kształcenia, zarówno jego dobór jak i realizacja, uwzględnia także potrzeby rynku pracy, a także ogólnie rozumianych instytucji zajmujących się kulturą w przypadku Filologii germańskiej. Głównie dotyczy to Filologii angielskiej przygotowującej do pracy w jednostkach związanych z oświatą. Zastrzeżenia można mieć do założeń Filologii germańskiej, w których nie sprecyzowano konkretnie kierunków zawodowych praktycznych.

1.5.3.

Stosowane metody kształcenia zostały opisane w sylabusach i przewidują dla poszczególnych przedmiotów różnorodne metody aktywizujące, wśród metod kształcenia przeważają metody nie teoretyczne, takie jak np. ćwiczenia przedmiotowe, sytuacje problemowe, gry symulacyjne, dyskusje spontaniczne i moderowane, czy metody problemowe aktywizujące, takie jak np. dyskusja dydaktyczna czy „burza mózgów” oraz metoda projektów. Ponadto metody aktywizujące przeważają nad metodami podawczymi. Potwierdza to lektura opisów zajęć jak i hospitacji zajęć, na których aktywny udział studentów był bardzo widoczny. W wyniku stosowanych metod kształcenia na ocenianym kierunku możliwe jest osiągnięcie efektów kształcenia.

Stosowane metody kształcenia przygotowują także studenta do podejmowania działań adekwatnych do sytuacji związanych ze stanowiskiem pracy. Kluczowe dla pracodawców są umiejętności oraz kompetencje, które student zdobywa w trakcie zajęć praktycznych w bezpośrednim kontakcie w środowisku zakładu pracy. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia na poziomie odbywania przez studentów praktyk określa regulamin. Elementem pośrednim w zakresie rozwijania umiejętności praktycznych jako element-metoda kształcenia można uznać nawiązanie przez Biuro Karier KPSW (BK KPSW) współpracy z Polskim Towarzystwem Psychopedagogicznym. Podpisany *List Intencyjny* określa pola wzajemnego wsparcia, w tym na polu kształcenia.

Studenci w czasie spotkania z ZO PKA również potwierdzili, że wśród prowadzonych zajęć dominującą rolę odgrywają ćwiczenia i warsztaty, studenci zwrócili także uwagę, że zajęcia realizowane w tych formach są dla nich szczególnie cenne ze względu na swój aktywizujący charakter. Stosowane metody pozwalają na zdobywanie umiejętności praktycznych i w opinii studentów są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia.

1.5.4.

Studia na ocenianym kierunku trwają trzy lata, sześć semestrów, na Filologii angielskiej obejmują 2000 godz. dydaktycznych, na germańskiej zaś 2015 godz. Liczba punktów ECTS to 180, z czego połowa, 90 pkt, to, jak ocenia się w dokumentach, punkty ECTS uzyskane za zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego; do tej klasyfikacji należy mieć istotne zastrzeżenia, o czym niżej w pktcie 1.5.5. Metody szacowania nakładu pracy studenta są poprawne jak i możliwe jest osiągnięcie efektów kształcenia. Na Filologii angielskiej wyróżnia się następujące moduły: zajęcia tzw. praktyczne, które stanowią rozszerzony kurs języka obcego - to 450 godz., 30 pkt ECTS, moduł przedmiotów kierunkowych obowiązkowych i kierunkowych (780 godz., 73 pkt ECTS; grupują one tradycyjne przedmioty teoretyczne, tu wchodzi wiele zajęć do wyboru, a także seminarium dyplomowe), moduł przedmiotów kształcenia ogólnego obowiązkowych oraz do wyboru (275 godz., 18 pkt ECTS; dla przedmiotów nauczycielskich, z grup (w odpowiednim rozporządzeniu Ministra zwanych modułami) określonych dla standardów kształcenia nauczycieli (495 godz., 45 pkt ECTS; oprócz tego 300 godz. praktyk, 14 pkt ECTS; wg rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012 poz. 131) minimum powinno wynosić 25 pkt ECTS przy 420 godzinach dla nauczycieli, w tym praktyki łącznie 120 godz.). W zgodzie z w/w rozporządzeniem ws. standardów kształcenia nauczycieli nauka trwa ponad 3 semestry, przedmioty dydaktyka ogólna i dydaktyka języka angielskiego prowadzone są prawidłowo po ogólnym przygotowaniu psychologiczno-pedagogicznym oraz przygotowaniu psychologiczno-pedagogicznym. Nakład pracy studentów, mierzonych punktami ECTS, jest zgodny z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych wyżej. Dla Filologii germańskiej wydzielono mniej grup: przedmiotów podstawowych, w ramach których znajdują się i zajęcia praktyczne, ale także np. psychologia (870 godz. w module, 66 pkt ECTS); moduł przedmiotów kierunkowych (945 godz., 102 pkt ECTS), moduł przedmiotów kształcenia ogólnego (200 godz., 12 pkt ECTS).

1.5.5.

Punktacja ECTS jest ogólnie zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach: łączna liczba punktów ECTS to 180, połowa, 90 pkt, to punkty ECTS uzyskane za zajęciach z

bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Na Filologii angielskiej zajęciom o charakterze praktycznym przypisano - 94 pkt. ECTC, z czego 14 pkt. ECTS za odbycie 330 godzin praktyk zawodowych. Na filologii germańskiej w ramach zajęć o charakterze praktycznym - 109 pkt. ECTS, z czego na praktyki zawodowe przypada 14 pkt. ECTS za 300 godzin. To stanowi więcej niż 50% ogólnej liczby pkt ECTS. Określono łączną liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia, dla filologii angielskiej to 30 pkt, dla germańskiej 66 pkt.

Należy jednak zgłosić szereg zastrzeżeń do klasyfikacji przedstawionej w raporcie wizytowanej Jednostki. Przede wszystkim nie rozróżnia się zajęć praktycznych (tzn. nie teoretycznych) od zajęć praktycznych stanowiących przygotowanie do zawodu. W ocenianej Jednostce do zajęć praktycznych w zasadzie zalicza się wszystkie ćwiczenia, jednak można zasadnie zapytać, na ile zajęcia z filozofii, zajęcia z dramatu szekspirowskiego, etc. które są zaliczone do praktycznych, stanowią praktyczne przygotowanie do zawodu. Takich zajęć jest wiele, szkoła powinna powtórnie przemyśleć ich klasyfikację. Zespół oceniający nie jest w stanie ocenić poprawnie ilość punktów ECTS za zajęcia praktyczne.

1.5.6.

Jednostka zapewnia elastyczność studentowi w doborze modułów kształcenia. Łącznie w specjalności filologia germańska do wyboru jest 72 punkty ECTS, czyli 42% wszystkich punktów ECTS, a w specjalności filologia angielska to 54 punkty ECTS, czyli 30% wszystkich pkt ECTS. Należy podkreślić, że studentowi oferuje się wiele różnorodnych zajęć do wyboru w ramach przedmiotów kierunkowych.

Możliwość wyboru przedmiotów jest realizowana głównie poprzez wybór specjalności (Filologia angielska lub germańska) dokonywany już w czasie rekrutacji na studia. Oprócz tego studenci mogą wybierać zajęcia z języka obcego. Studenci pozytywnie ocenili tą możliwość podkreślając, że mają do wyboru: j. angielski (dla filologii germańskiej), j. niemiecki (dla Filologii angielskiej), j. hiszpański, j. rosyjski i j. włoski.

Ponadto studenci mogą wybierać spośród kilku rodzajów zajęć z wychowania fizycznego i dysponują również 6 pkt ECTS do przeznaczenia na ogólnouczelniane zajęcia. Oferta zajęć ogólnouczelnianych została pozytywnie oceniona przez studentów w czasie spotkania z ZO PKA.

1.5.7.

Na ocenianym kierunku dokłada się starań, by przeważały zajęcia praktyczne, o formie nieprezentacyjnej, ale bardziej aktywizującej studenta. Dlatego na Filologii angielskiej liczba godzin warsztatów, ćwiczeń i laboratoriów wynosi 1430, podczas gdy liczba wykładów godzin 530. Na specjalności filologia germańska łączna liczba godzin warsztatów, ćwiczeń i laboratoriów wynosi 1710, gdy liczba godzin wykładów wynosi 305.

Liczność grup, zgodnie z regulaminem, wynosi następująco: ćwiczenia – maksymalnie 25 studentów; laboratoria/ warsztaty – maksymalnie 16 studentów. Zespół oceniający sądzi, jak i pracownicy, że przy zajęciach, na których uczy się języka obcego, np. konwersacjach, (lub niektórych symulujących warunki miejsca pracy, np. pracy nauczyciela) taka liczebność jest zbyt duża i trudno osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Regulamin w omawianych punktach wydaje się być słabo dostosowany do zajęć prowadzonych w obcym języku.

Nauczyciele na spotkaniu zwracali uwagę, że forma niektórych zajęć (jak dydaktyka języka angielskiego) nie jest dostosowana do ich treści, wobec czego, zgodnie jednak z regulaminem, jest zbyt dużo studentów na zajęciach (np. na zajęciach z dydaktyki języka obcego, na których symuluje się zajęcia dydaktyczne). ZO PKA podziela opinię pracowników, że liczebność grup na zajęciach powinna być bardziej dostosowana do specyfiki prowadzonych zajęć.

Zarówno oględziny budynków jak i hospitage wykazały, że zajęcia odbywają się w salach przystosowanych do nowoczesnych metod nauczania, jest dostęp do Internetu, są w nich nowoczesne urządzenia audiowizualne. W pełni oddają one w takim razie warunki właściwe dla zakresu działalności zawodowej nauczyciela. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, takie, które wymagają warunków laboratoryjnych, jak np. tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne (zajęcia do wyboru), odbywają się w laboratorium językowym, a technologia informacyjna w

pracowni komputerowej. Wzorcowe w tym zakresie jest laboratorium języków obcych mieszczące się w sali nr 209 z jednostką centralną MENTOR PC Pro 32. Zajęcia związane z dydaktyką języka obcego odbywają się w salach odzwierciedlających warunki lekcji szkolnych, mają także odpowiednie wyposażenie (krzesła i stoły, tablice z kawałkami kredy i wielokolorowymi pisakami, tablice multimedialne, rzutniki, sprzęt audiowizualny, etc.). Również inne sale poddane oględzinom (nr 8 oraz 9) spełniają standardy w zakresie ich wyposażenia. Część zajęć z Filologii jest prowadzona także w Bibliotece, w której znalazły się stanowiska i sale dydaktyczne.

Organizacja roku akademickiego jak i plany zajęć dla poszczególnych specjalności zostały pozytywnie ocenione przez studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA. ZO PKA sądzi, że ze względu jednak na to, że wielu pracowników dojeżdża na zajęcia z innych miast często dochodzi do nadmiernej koncentracji zajęć z jednym nauczycielem. Natomiast w opinii studentów liczebność roczników pozwala na prowadzenie zajęć w niewielkich grupach, co sprzyja osiąganiu efektów kształcenia. W trakcie realizowanych praktyk zawodowych studenci w bezpośrednim środowisku pracy mają możliwość pogłębiania umiejętności i kompetencji pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w zakładzie. Poszczególne cykle kształcenia oraz stosowane metody o charakterze praktycznym z udziałem pracodawców są przydatne i podlegają ocenie. Należy jednak zwrócić uwagę, że praktyki zawodowe na specjalności filologia angielska zostały ułożone w planie studiów we właściwy sposób, natomiast nie można tego powiedzieć o praktykach zawodowych na specjalności filologia germańska. Studenci tej specjalności mają do zrealizowania 330 godzin praktyk w ostatnim semestrze studiów. Do czasu wizytacji żaden rocznik nie realizował jeszcze zajęć w tej formie. W opinii ZO PKA praktyki powinny być realizowane równomiernie w ciągu całych studiów o profilu praktycznym, aktualna organizacja praktyk może utrudniać ich odpowiednią realizację.

Jednostka nie prowadzi zajęć na odległość.

1.5.8.

Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji. Ich cechy formalne są zgodne z obowiązującymi przepisami. Dla Filologii angielskiej zaplanowano 330 godz. praktyk (14 pkt ECTS), dla germańskiej 300 (także 14 pkt. ECTS).

Według ocenianej Jednostki praktyki zawodowe realizowane przez studentów są istotną częścią przyjętego procesu kształcenia. Określone efekty dla praktyk uwzględniają także potrzeby oraz wymagania otoczenia społeczno-gospodarczego.

Dla Filologii angielskiej koncepcja praktyk zawodowych nauczycielskich jest przemyślana - studenci mają odbywać praktyki w szkołach; jest bardzo spójnie opracowana, jest także wyczerpująco udokumentowana, dla zaplanowanych trzech części praktyk zawodowych. Praktyki dydaktyczne zgodne są z odpowiednimi aktami prawnymi dotyczącymi kształcenia nauczycieli. Dla Filologii germańskiej wobec dość nieprecyzyjnego określenia celu kształcenia, także i koncepcja praktyk nie jest opracowana na takim samym poziomie jak dla filologii angielskiej, jest ogólnikowa. Student ma odbywać praktyki w różnych instytucjach, gdzie się posługuje językiem niemieckim. Choć praktyk ma być aż 300 godzin, ZO nie ma poczucia, że ich przebieg został odpowiednio zaplanowany.

Dla obu Filologii w odniesieniu do praktyk sporządzono opis efektów kształcenia i choć są one poprawnie powiązane z efektami kształcenia na kierunku, nie są one rozdzielone na efekty z trzech grup (czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Analiza opisu efektów kształcenia powala uznać, iż efekty kształcenia mogą zostać osiągnięte w trakcie praktyk.

Weryfikacja praktyk ma się odbywać przede wszystkim na podstawie kryteriów formalnych, nade wszystko na podstawie opinii pracownika instytucji, w której odbywa się praktyka. Należy sądzić, że powinno się stosować także inne metody weryfikacji efektów praktyk. Jak wskazują wnioski z raportów praktyk, sporządzone przez pracowników ocenianej Jednostki (omówienie niżej), ten sposób weryfikacji efektów praktyk jest oceniany przez nich samych jako niewystarczający, nie pozwala na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów kształcenia, przewidzianych dla praktyk, należy opracować inne metody.

Miejsca praktyk dla Filologii angielskiej to szkoły, dla germańskiej instytucje kultury. Są one prawidłowo wybrane. Liczba miejsc praktyk jest dostosowana do liczby studentów.

Student praktykę zawodową odbywa w miejscu wybranym przez siebie lub korzysta z bazy, którą

udostępnia mu jednostka uczelniana. Dla Filologii angielskiej w bazie widnieje 17 podmiotów natomiast dla germańskiej 3. Należy zwrócić uwagę na zbyt nikłe szczególnie dla germanistów zaplecze w postaci zakładów i wzmocnić starania w zakresie pozyskiwania nowych praktykodawców. Wymiar praktyk określono w wymiarze 330 godzin dla Filologii germańskiej i 300 godzin dla angielskiej, co stanowi 3 miesiące dla każdej Filologii. Poważne wątpliwości budzi układ zajęć, który przewiduje realizację praktyk na trzecim roku studiów. Zbiega się on z realizacją pracy dyplomowej, której napisanie łączy się z pozyskiwaniem materiałów, na który to proces potrzeba poświęcić wiele godzin. Istnieje zatem obawa o słaby efekt ze względów czasowych dla realizowanych zadań oraz o zachowanie wysokiego poziomu merytorycznego wymienionych czynności.

Do praktyk zawodowych zostały przygotowane karty przedmiotów zawierające określone efekty kształcenia. Karty te zawierają również metody weryfikacji efektów uzyskanych w czasie praktyk. Odbywa się to poprzez dzienniczek praktyk uzupełniany przez studenta. W ocenę realizacji efektów kształcenia włączeni zostali pracodawcy. Część dziennika praktyki zawodowej zawiera tabelę, którą wypełnia opiekun sprawujący nadzór z ramienia Zakładu Pracy. Zakładane cele i efekty kształcenia zostają ocenione osobną oceną od niedostatecznej do bardzo dobrej. Wszystkie globalnie podsumowuje ocena końcowa, która jest średnią arytmetyczną ocen poszczególnych efektów kształcenia. Oprócz tego pracodawca na zasadzie dobrowolności zawiera inne spostrzeżenia i uwagi. Na poziomie Uczelni również jest dokonywana ocena spełnienia efektów kształcenia. Dokumentują ją Raporty dla poszczególnych specjalności. Można uznać że Raporty dotyczące praktyk studenckich realizowanych przez studentów z zawartymi w nich wnioskami są narzędziem budującym jakość kształcenia. Do ważniejszych wniosków, jakie sporządzili pracownicy ocenianego kierunku, a które wynikają z analizy Raportów należą:

- analiza praktyk przeprowadzana przez studenta jest pełniejsza i rzetelniejsza niż ta, której dokonują opiekunowie,
- uwagi opiekunów są przeważnie bardzo ogólne i dotyczą oceny praktykanta jako człowieka,
- rzadko w uwagach opiekunowie analizują słabe strony i nie wskazują konkretnych zaleceń dotyczących dalszego kształcenia,
- wskazane byłoby formułowanie uwag merytorycznych i zorientowanych na ocenę konkretnych umiejętności studentów zawartych w efektach kształcenia.

Informacje uzupełnia *Analiza efektów kształcenia potwierdzonych praktykami zawodowymi* jako dokument oceny poszczególnych efektów wraz z uwagami opiekunów praktyk oraz innymi uwagami studentów. Analizą przedstawionych dokumentów po zakończonym semestrze letnim zajmują się Zespoły ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Proces kończy dyskusja na Radzie Wydziału.

Studenci pozytywnie ocenili dobór miejsc odbywania praktyk, Uczelnia kontroluje szkoły, w których odbywają się praktyki i pomaga studentom, którzy mają problem ze znalezieniem placówki do odbycia praktyki. Studenci muszą w czasie praktyki zrealizować autorski scenariusz zajęć, co stanowi dodatkowy element weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

Przyjęte efekty kształcenia dla praktyk zawodowych spełniają oczekiwania rynku pracy. Pracodawcy zostali włączeni w system oceny oraz realizacji efektów kształcenia, co z pozycji rynku pracy jest istotnym kryterium dla profilu praktycznego. Jak wyżej wspomniano, jednak jest to dość powierzchowne.

Należy jednak zwrócić uwagę na praktyki realizowane na Filologii germańskiej. Zostały one zaplanowane na ostatni semestr studiów w wymiarze 330 godzin. W opinii ZO PKA Jednostka nie jest przygotowana do pomocy przy realizowaniu tych praktyk. Brakuje bazy danych placówek, w których można osiągnąć zakładane efekty dla praktyk. W czasie wizytacji przedstawiono listę trzech placówek – jest to za mało, by zapewnić realizację praktyki dla wszystkich studentów.

Umieszczenie praktyk na ostatnim semestrze dla Filologii germańskiej w opinii ZO PKA w praktyce uniemożliwia także świadomy wybór tematu pracy dyplomowej realizowanej w zakładzie pracy. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie realizowali jeszcze praktyk, zarówno oni jak i władze Wydziału nie potrafiły przedstawić realnego sposobu na realizowanie wpisanych w program praktyk.

1.5.9.

Wszystkie zajęcia kierunkowe na Filologii angielskiej i germańskiej są prowadzone w językach obcych. Potencjalnie wszystkie takie zajęcia są dostępne dla studentów międzynarodowych.

Jeśli chodzi o umiędzynarodowienie procesu kształcenia, znacznie ułatwione jest ono dla Filologii germańskiej, która działa na terenach do niedawna niemieckich, trwale zakorzenionych w kulturze niemieckiej (na co wskazują np. takie instytucje kultury jak Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”), w bezpośredniej styczności krajów niemieckojęzycznych. Współpraca odbywa się w ramach projektu Euroregion Nysa. Studenci Filologii germańskiej mogą bez problemów stykać się z kulturą i językiem swojej filologii.

Wymiana międzynarodowa odbywa się z kilkoma krajami w Europie, jest dość skromna liczbowo, jednak przebiega regularnie.

1.6.

1.6.1.

Polityka rekrutacyjna jest określona Uchwałą nr 11/2014 Senatu KPSW z dnia 19.05.2014 r., powtórzone w uchwale nr 20/2015 Senatu KPSW dla roku 2015/2016. Kandydatów na studia filologia germańska od podstaw obowiązuje zdana matura, kandydaci na studia filologia angielska powinni zdać maturę z języka angielskiego na poziomie przynajmniej podstawowym. Muszą także przedstawić oświadczenie, że nie mają zdiagnozowanej dysleksji i dysortografii - w standardach kształcenia nauczycieli oraz ustawie o szkolnictwie wyższym jednak brak takiego wymogu. W przypadku rekrutowania osób niepełnosprawnych zostały opracowane procedury, tj. „Dziekan wydziału posiada kompetencje w zakresie modyfikowania postępowania rekrutacyjnego w stosunku do osób niepełnosprawnych stosownie do zachowanych przez te osoby sprawności psychofizycznych, nie naruszając obowiązujących zasad rekrutacji przy czym: a) zastosowane modyfikacje winny być odnotowane w dokumentacji rekrutacyjnej, b) dziekan wydziału dokonuje modyfikacji, której mowa w pkt. 3, uwzględniając sugestie przekazane przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz aktualne możliwości uczelni” (§7 pkt. 3 w/w dokumencie). Procedura ta jest jednak zbyt oparta na indywidualnej subiektywnej decyzji dziekana, specjalnej procedury nie przewidują przepisy prawne, przepisy odnoszące się do rekrutacji przewidują jedynie ułatwienia dla osób niepełnosprawnych w przypadku przeprowadzania egzaminów. Rekrutowanie laureatów olimpiad reguluje Uchwała Senatu Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze z dnia 20 maja 2013 roku w sprawie: ustalenia zasad i trybu przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach: 2014/2015, 2015/2016 i 2016/2017, na podstawie: art. 169 pkt 8 i 9 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365). Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów.

Studenci oceniają, że zasady rekrutacji są przejrzyste i zapewniają równe szanse w podjęciu kształcenia. Wszystkie potrzebne w czasie rekrutacji informacje są umieszczone na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Kandydaci mają dostęp do kierunkowych efektów kształcenia i otrzymują pełną informację o procesie rekrutacji.

1.6.2.

Uczelnia ustaliła zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów na drodze Uchwały Senatu nr 14/2015 z dnia 20 kwietnia 2015 roku; Senat uchwalił Regulamin organizacji potwierdzania przez kandydatów na studia osiągniętych efektów uczenia się poza uczelnią, określono w nim zasady powołania (i jej działania) komisji weryfikującej efekty uczenia się osiągnięte poza Uczelnią. Osoby, które zostały przyjęte na uczelnię w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, nie mogą studiować krócej niż trzy semestry w przypadku studiów pierwszego stopnia. Oceniany Kierunek nie prowadzi studiów drugiego stopnia.

1.7.

System sprawdzania i oceniania studentów umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się. W tym celu stosuje się powszechnie spotykane formy sprawdzania i oceniania, wszystkie są opisane w kartach przedmiotów. Ogólnie stosuje się oceny formujące, które są formułowane w trakcie zajęć oraz oceny podsumowujące, które są formułowane na zakończenie zajęć. Jednostka wprowadziła także eksperymentalnie system walidacji zajęć, w trakcie których na podstawie różnorodnych kryteriów

dokonuje się oceny zajęć, postępów studentów, pracę prowadzącego i formułuje się na końcu zalecenia do wdrożenia. Dokonuje tego Dziekan Wydziału. Należy zachęcić ocenianą Jednostkę do szerszego, stałego, wprowadzenia owej walidacji, która daje istotne narzędzie diagnostyczne.

1.7.1.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Wśród metod oceniania dominującą rolę pełnią testy (z pytaniami zamkniętymi lub otwartymi), odpowiedzi ustne, prezentacje seminaryjne i prezentacje projektów. Analiza kart przedmiotów wskazuje, że metody oceniania są poprawnie dostosowane do specyfiki przedmiotu, odnośnie do ich doboru, specyficzności, kompleksowości i kompetencji. I tak testy stosowane są do weryfikacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, projekty i prezentacje seminaryjne – efektów z zakresu umiejętności, odpowiedzi ustne zaś obie powyższe grupy efektów oraz efekty z zakresu kompetencji społecznych. Proces dyplomowania określony jest przez Zarządzenie Rektora 22/2015 z dnia 2.04.2015, wraz z załącznikami. Od 2015 roku Uczelnia ma licencję na wykorzystanie Systemu Antyplagiatowego Plagiat.pl, a w regulaminie studiów, obowiązującym od roku akademickiego 2015/2016, narzuca się obligatoryjność kontroli pracy dyplomowej programem antyplagiatowym jako jednym z warunków zaliczenia przedmiotu „praca dyplomowa”. Do tego roku uczelnia nie korzystała z mechanicznych sposobów ustalenia oryginalności pracy, polegając na systematycznej pracy promotora z dyplomantem. W roku akademickim 2015/2016 wdrożenie systemu antyplagiatowego jest obowiązkowe. Prace dyplomowe na Filologii germańskiej są pisane przede wszystkim z zagadnień literackich, zgodne są wobec tego z ogólnie zrozumianymi zagadnieniami kultury, jakie dominują w opisie efektów kształcenia. Prace dyplomowe z Filologii angielskiej natomiast reprezentują wszystkie specjalizacje promotorów, czyli literaturoznawstwo, językoznawstwo, wychodzą wobec tego poza efekty nauczania, które uwzględniają przede wszystkim kształcenie nauczyciela języka obcego. Analiza prac dyplomowych i okresowych (dokonana przez zespół oceniający podczas wizytacji) wskazuje, że te metody są efektywne i przynoszą pożądane rezultaty, co widać w wyrównanym poziomie prac. Dzięki temu jest możliwe osiągnięcie każdego efektu kształcenia.

Metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia na poziomie praktyk z zastosowaniem Raportów porównawczych opracowanych przez opiekuna wydziałowego daje możliwość uzyskania bezstronnych oraz rzetelnych danych.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA uznali, że metody dydaktyczne stosowane na zajęciach pokrywają się z tymi wpisanymi w sylabusy. Weryfikacji osiągania efektów dokonuje się przez oceny formujące i podsumowujące. Oceny formujące studenci uzyskują w czasie trwania semestru, oceny podsumowujące są przyznawane na zakończenie danego przedmiotu. W opinii studentów stosowane metody weryfikacji są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i skutecznie je weryfikują. Studenci pozytywnie ocenili również metodę zaliczania praktyk zawodowych. Głównym elementem zaliczenia jest dziennik uzupełniany przez studenta, ale również przez nauczyciela w szkole przyjmującej praktykanta. Ponadto studenci przygotowują scenariusze lekcji które później realizują. Postępy w uczeniu się i ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia w trakcie praktyk są w gruncie rzeczy opisane wyżej, należy te aspekty jednak udoskonalić. Ocena dokonywana jest przez opiekuna praktyk

1.7.2.

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest różnie realizowany, zależy w dużej mierze od danego nauczyciela, jak wynika z oceny prac okresowych, jednak można stwierdzić, że jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Sposoby i kryteria oceny są podawane studentom w czasie pierwszych zajęć. W opinii wyrażonej w czasie spotkania z ZO PKA studenci wskazali, że czują się oceniani sprawiedliwie, a nauczyciele równo traktują wszystkich przystępujących do egzaminów.

2. Zalecenia

- Uszczegółowić strategiczne cele Wydziału dla kierunku Filologia.
- Jasno określić koncepcję kształcenia praktycznego dla Filologii germańskiej. Jednostka nie ma wizji rozwoju koncepcji kształcenia.
- Wzmocnić wspólne działania z otoczeniem zewnętrznym.
- Przypisać kierunek do odpowiednich dyscyplin naukowych
- Poprawić efekty kształcenia. Jednostka zbyt zawężyła kształcenie studentów na Filologii angielskiej do kształcenia nauczycieli, skutkiem czego wiele przedmiotów ma niespójnie przypisane efekty kształcenia. Na Filologii germańskiej efekty kształcenia są zbyt ogólne, zbyt słabo uwzględniają praktyczność nauczania.
- Poprawnie zakwalifikować przedmioty do zajęć praktycznych stanowiących przygotowanie do zawodu.
- Opracować efekty praktyk dla wszystkich kompetencji. Weryfikacja efektów praktyk odbywa się na podstawie przede wszystkim formalnej. Praktyki dla Filologii germańskiej nie są prawidłowo zaprojektowane, zarówno jeżeli chodzi o czas ich przeprowadzania jak i miejsca praktyk.
- Wskazać poziom kompetencji językowych kandydatów na Filologię angielską. Nieuzasadniony przepisami prawnymi wymóg przedstawienia zaświadczenia o braku dysleksji lub dysortografii. Uznanie charakter modyfikacji, nie uzasadniony przepisami prawnymi, trybu rekrutacji w odniesieniu do kandydatów niepełnosprawnych.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Uczelnia do minimum kadrowego kierunku Filologia - studia I stopnia o profilu praktycznym zgłosiła 7 osób w tym 2 profesorów, 1 doktora habilitowanego i 4 doktorów. Zespół oceniający biorąc pod uwagę wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 roku a w szczególności: dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył wszystkie zgłoszone przez uczelnię osoby. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe na kierunku Filologia w Karkonoskiej Państwowej Szkole Wyższej w

Jeleniej Górze spełniają wymogi wymienione w Ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym z późniejszymi zmianami art. 9a ust.1 oraz w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2014, poz. 1370 § 13 ust. 1 i 2 pkt. 1 i 2 oraz § 14 ust. 2). Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego należy do obszaru nauk humanistycznych dziedziny nauk humanistycznych, przy czym 3 osoby posiadają dorobek w dyscyplinie językoznawstwo, a 4 w dyscyplinie literaturoznawstwo. Ponadto, spośród osób tworzących minimum kadrowe 2 samodzielnych nauczycieli akademickich i 2 doktorów specjalizuje się w zakresie języka angielskiego oraz 1 samodzielny nauczyciel akademicki i 2 doktorów specjalizuje się w zakresie języka niemieckiego. Pięciu nauczycieli, spośród nauczycieli akademickich ma doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności zakładanych na ocenianym kierunku. Zatem minimum kadrowe dla kierunku Filologia - studia I stopnia o profilu praktycznym związanym z kształceniem w zakresie języka angielskiego i niemieckiego jest spełnione. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni na pełnym etacie na podstawie umowy o pracę. Pracownikom dydaktycznym zatrudnionym na stanowiskach profesorów zleca się przede wszystkim zajęcia w formie wykładów oraz seminariów, a doktorom zajęcia warsztatowe i ćwiczeniowe. Stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla Filologii do liczby studentów wynosi 1:22.

Uczelnia spełnia warunki wymienione w Ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym z późniejszymi zmianami art. 9a ust.1 oraz w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2014, poz. 1370 § 13 ust. 1 i 2 pkt. 1 i 2 oraz § 14 ust. 2).

2.2.

Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowy i prowadzący zajęcia na kierunku Filologia w KPSW w Jeleniej Górze posiadają bogaty dorobek naukowy w obszarze nauk humanistycznych z dyscypliny językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz kulturoznawstwa. Część nauczycieli akademickich jest również praktykami, posiadającymi kompetencje zawodowe adekwatne do zakładanych efektów kształcenia na kierunku Filologia. W trakcie wizytacji ZO PKA hospitał wybrane zajęcia – ćwiczenia z literatury amerykańskiej oraz ćwiczenia z praktycznej nauki języka angielskiego. Hospitacje potwierdzają, że prowadzący posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności dla zawodu nauczyciela lub filologa. Część kadry, w tym pracownicy z minimum kadrowego posiadają również doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w placówkach oświatowych i kulturowych, poświadczone dokumentacją od byłych lub obecnych pracodawców, prowadzą zajęcia zgodne z kompetencjami zawodowymi i efektami kształcenia zakładanymi na ocenianym kierunku. W przypadku specjalności filologia germańska również wszyscy ujęci w minimum kadrowym nauczyciele posiadają doświadczenie zdobyte poza uczelnią, gdyż w większości są tłumaczami języka niemieckiego, pracowali w krajach niemieckojęzycznych w ośrodkach kultury i nauki, byli też nauczycielami w placówkach oświatowych, czy są właścicielami firm prowadzących działalność z zakresie zarządzania kulturą. Prowadzą również zajęcia adekwatne to ich kompetencje jako nauczyciele akademicy oraz praktycy z branży ośrodków kultury. Podział zajęć jest również właściwy, zajęcia teoretyczne są prowadzone przez nauczycieli akademickich o odpowiednim dorobku naukowym, a w przypadku zajęć praktycznych czy warsztatowych, są one prowadzone przez praktyków, którzy posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

2.3.

Jednym z podstawowych celów polityki kadrowej Jednostki jest zwiększenie liczby pracowników naukowo-dydaktycznych, dla których KPSW w Jeleniej Górze jest podstawowym miejscem pracy. Obecnie spośród 7 nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, jedynie 4 doktorów pracuje w KPSW na podstawowym miejscu pracy. By wspierać kadrę funkcjonuje system motywacji poprzez różne formy finansowania działalności naukowo-dydaktycznej pracowników Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych – nauczyciele akademicy zatrudnieni na pierwszym etacie mają pierwszeństwo w uzyskiwaniu dofinansowania na publikacje, wyjazdy konferencyjne i badania naukowe. Zgodnie ze Statutem Uczelni istnieje możliwość dofinansowania kosztów prowadzenia

przewodu doktorskiego lub postępowania habilitacyjnego w formie stypendium w wysokości 50 % kosztów. Te informacje również zostały potwierdzone w rozmowie ZO PKA z kadrami dydaktyczną. Istnieje również możliwość skorzystania z dofinansowania udziału w konferencjach międzynarodowych. Pracownicy w ramach programu Erasmus+ mogą również korzystać z wymiany międzynarodowej w uczelniach partnerskich.

Pracownicy naukowcy na kierunku filologia regularnie biorą udział w konferencjach międzynarodowych, prowadzą czasopismo naukowe *Zeszyty Nauk Humanistycznych*, do którego zapraszają naukowców z różnych krajów. Uczelnia prowadzi współpracę międzynarodową z ośmioma uczelniami z pięciu państw. Jednakże w ostatnich trzech latach daje się zauważyć, że niewielu studentów (od 2 – 8), a jeszcze mniej nauczycieli akademickich (średnio 1 osoba rocznie) biorą udział w wymianach międzynarodowych.

3. Uzasadnienie

Uczelnia zatrudnia wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną do realizacji programu studiów, nauczycieli akademickich, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Minimum kadrowe dla kierunku Filologia studia I stopnia jest spełnione. Nauczyciele akademicki z minimum kadrowego posiadają wykształcenia jako doktorzy oraz doktorzy habilitowani i profesorowie w obszarze nauk humanistycznych z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa angielskiego i niemieckiego. Nauczyciele naukowo-dydaktyczni również posiadają dorobek naukowy z obszaru nauk humanistycznych adekwatny do przydzielonych im zajęć. Część kadry z minimum kadrowego, około 70 % w stosunku do całości pracowników z minimum kadrowego, posiada bogate doświadczenia zawodowe i prowadzi przedmioty związane z efektami kształcenia zrealizowane w ramach programu studiów.

Polityka kadrowa prowadzona w KPSW w Jeleniej Górze świadczy o istnieniu różnych form wsparcia ze strony władz Uczelni dla kadry zatrudnionej na umowę o pracę.

4. Zalecenia

- Opracowanie zasad systemu motywacyjnego, zachęcającego kadrę do włączenia się do minimum kadrowego i pracy w KPSW jako podstawowym miejscu pracy.
- Podjęcie przez kadrę kierunku wymiany naukowo-dydaktycznej z ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest jednym z elementów budowy oraz wzmacniania prowadzonego na ocenianym kierunku profilu praktycznego. Reguluje ją Uchwała

Senatu KPSW nr 3/2013 z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia zmodyfikowanego Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia oraz Zarządzenie nr 66/2013 Rektora z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie zasad i trybu zbierania opinii interesariuszy zewnętrznych przy doskonaleniu i tworzeniu programu kształcenia dla nowego kierunku studiów w KPSW w Jeleniej Górze. Podstawą współpracy są zawierane porozumienia, kontakty bezpośrednie i spotkania, których celem jest identyfikacja potrzeb otoczenia gospodarczego oraz wypracowanie sposobów ich zaspokojenia. Władze Uczelni i Wydziału organizują spotkania interesariuszy zewnętrznych w celu nawiązania współpracy dotyczącej kierunku Filologia. Pracodawcy potwierdzili swój udział w spotkaniach z kadrą naukowo-dydaktyczną w zakresie wzmocnienia umiejętności i kompetencji na praktykach zawodowych dla kierunku. Rolą otoczenia współpracującego jest współpraca w zakresie podnoszenia jakości kształcenia studentów wizytowanego kierunku również w zakresie określania efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji. Ponadto interesariusze zewnętrzni opiniują plany i programy studiów. Do najciekawszych wydarzeń wspomagających proces kształcenia należą: wykład profesora przedstawiciela środowiska naukowego University of Warwick – *Za co kochamy Szekspira?*, studenckie seminarium naukowe: *Willa „Wiesenstein” jako salon literacki* w Muzeum Miejskim „Dom Gerharta Hauptmanna”, seminarium z - irlandzkim przedsiębiorcą i poetą, wykład Q - pisarza irlandzkiego i dziennikarza, warsztaty pod hasłem: neurodydaktyka w szkole zorganizowane we współpracy z Prywatnym Centrum Kształcenia Kadr. Ponadto oceniana filologia angielska oraz germańska będąca częścią Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych współorganizowała wspólnie z Uniwersytetem Wrocławskim Konferencję Międzynarodową *Refleksja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych*, także Seminarium Międzynarodowe *Fedora Sommera dzieło i życie dla tolerancji i literackiej suwerenności*. Studenci filologii germańskiej uczestniczą w seminariach organizowanych przez Haus Schlesien w Königswinter, poświęconych historii Śląska. Nawiązano współpracę z niemieckim Związkiem Rad Powiatowych, Miejskich i Gminnych, który dąży do porozumienia między kulturami. Zrealizowano projekt transgraniczny ZDROWA SZKOŁA KSZTAŁCENIE (Szkoła Wyższa Zittau/Görlitz, KPSW oraz Uniwersytet Lipski). Pozyskiwanie zainteresowania pracodawców uzyskuje się zapraszając ich corocznie na inaugurację roku akademickiego, organizując konkursy otwarte, w których uczestniczą okoliczne szkoły lub dzięki osobistemu uczestnictwu nauczycieli akademickich w imprezach jeleniogórskich czy poprzez organizację dwóch konferencji odnoszących się do tematyki interesującej pracodawców, jak np. konferencja *Media w regionie. Regiony w mediach*. Słabą aktywnością w kontaktach wykazują się jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli począwszy od władz miasta Jelenia Góra. Dowodem uczestnictwa interesariuszy zewnętrznych w procesie budowania jakości są posiedzenia Zespołów Jakości Kształcenia na kierunku i na Wydziale (protokoły z posiedzeń z 20.01.2014 r., z 19.05.2014 r. czy z 11. 02.2016 r.) Efektem współpracy w ramach filologii germańskiej jest uruchomienie - w związku z brakiem zapotrzebowania na germanistykę z kształceniem nauczycielskim – filologii germańskiej od podstaw, również w formie studiów 26+.

Wykładowcy KPSW uczestniczą jako eksperci w konkursach językowych prowadzonych przez szkoły w regionie (np. Language Show w SP nr 707, czy projekt *Moja Mała Ojczyzna*).

3.2

Kryterium nie podlega ocenie.

Jednostka nie prowadzi studiów we współpracy ani z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze lub kulturalne.

3. Uzasadnienie

Wizytowany kierunek prowadzi współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego mającego na celu rozpoznawanie potrzeb oraz w celu opiniowania przez środowisko pracy programów i efektów kształcenia dla podnoszenia ich jakości.

Z rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału wynika że współpraca z otoczeniem zewnętrznym nie jest prosta i trudno jest skłonić szerszą grupę interesariuszy zewnętrznych do udziału w posiedzeniach zespołów zapewniania jakości kształcenia czy nawet wspólnych wewnętrznych

impresach organizowanych w KPSW. Mimo trudności wynikających z małej aktywności otoczenia społeczno-gospodarczego w tym władz Jeleniej Góry oraz innych jednostek samorządu terytorialnego należy uznać że jest ona prowadzona na poziomie rokującym jej wzrost.

4. Zalecenia

- ZO PKA rekomenduje wzmocnienie działań mających na celu poszerzenie grupy interesariuszy sięgając poza region. W sferze szczególnych zainteresowań znaleźć się powinny jednostki samorządu lokalnego, które określają kierunki rozwoju poprzez swoje strategie lokalne. Uczestnictwo w budowaniu wizji rozwoju regionu może przynieść wspólne korzyści Uczelni jak i społeczności lokalnej.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych w KPSW w Jeleniej Górze zapewnia pracownikom oraz studentom kierunku Filologia bardzo dobrą bazę dydaktyczną potrzebną do prowadzenia zajęć na kierunku, zgodnie ze specyfiką każdego z przedmiotów na kierunku Filologia. Uczelnia dysponuje 8 salami ćwiczeniowymi, 2 wykładowymi, 2 seminaryjnymi, 1 warsztatową, 1 konsultacyjną, a ponadto 11 pracowniami. Dodatkowo jest wykorzystywana sala audytoryjna w Rektoracie KPSW, 2 laboratoria technologii informacyjnej w budynku nr 3 na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym oraz wyposażone w kabiny i słuchawki laboratorium językowe. Pracownicy dydaktyczni dysponują 4 pokojami nauczycielskimi. W większości sal znajdują się rzutniki pisma, telewizory plazmowe i DVD. Nauczyciele mają do dyspozycji magnetofony. Ponadto zarówno sala audytoryjna w Rektoracie, jak i sale wykładowe nr 8, 10, 12, 207 i 209 w budynku nr 11 posiadają nowoczesne nagłośnienie. Na stanie pomocy dydaktycznych znajduje się również 6 laptopów oraz 18 rzutników multimedialnych, w tym 13 zamontowanych na stałe w salach dydaktycznych. Trzy sale są wyposażone w tablice interaktywne. Uczelnia posiada również w wyposażeniu dyktafony pomagające w procesie dydaktycznym studentom niepełnosprawnym, kamerę video oraz cyfrowy aparat fotograficzny wzbogacające metody pracy dydaktycznej. Dodatkowo w budynku nr 11 znajduje się profesjonalnie wyposażone studio radiowe, wykorzystywane do celów dydaktycznych dające

możliwość do realizacji zajęć praktycznych w ramach przedmiotów bądź projektów. Podczas wizytacji ZO PKA miał możliwość dokładnie zobaczyć i zapoznać się z imponującą infrastrukturą dydaktyczną Uczelni. Dokonał wizytacji wybranych sal dydaktycznych nr 8, nr 10 oraz nr 209. Szczególne zainteresowanie wzbudza sala 209 będąca laboratorium-pracownią języków obcych. Jest ona wyposażona w kabiny do nauki języków, 25 pulpitów, słuchawki z mikrofonem oraz jednostką centralną Mentor PC Pro 24. Studenci odbywający zajęcia w trakcie przeglądu sal dydaktycznych nie zgłaszali specjalnych potrzeb w zakresie dodatkowego wyposażenia. Część procesu kształcenia odbywa się poza murami uczelni w bezpośrednim środowisku pracy jakim jest np. Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” pisarza i noblisty, wybitnego przedstawiciela lokalnej społeczności. Taka konstrukcja prowadzonych zajęć wraz z ich wyposażeniem daje możliwość realizacji pełnego procesu dydaktycznego. W tabeli nr 1 pod nazwą *Baza dydaktyczna WNHiS* wykazano 41 pozycji głównie sal ćwiczeniowo-warsztatowych, pracowni i laboratoriów informatycznych. Dodatkowo pracownicy dydaktyczni wykorzystują salę audialną w Rektoracie oraz ze studentami sprzęt będący w posiadaniu Wydziału Przyrodniczo-Technicznego.

4.2.

KPSW w Jeleniej Górze zapewnia studentom i pracownikom korzystanie z zasobów bibliotecznych i informacyjnych. Zapewniony jest w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Biblioteka uczelniana posiada bogaty księgozbiór, 61.067 jednostek inwentarzowych. W trakcie wizytacji ZO PKA miał możliwość poznać księgozbiór oraz infrastrukturę. Biblioteka jest bardzo przyjazna czytelnikowi. Zaprenumerowano na 2016 rok 56 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych. Oprócz tego Biblioteka posiada 56 komputerów z dostępem do Internetu. W sieci komputerowej KPSW są udostępniane zagraniczne bazy danych Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach Krajowych Licencji Akademickich finansowanych przez MNiSW. Są to bazy: Elsevier, Springer, Web of Knowledge, Nature, Science, Scopus, Wiley-Blackwell. Na dwóch komputerach w bibliotece są udostępniane recenzowane publikacje na platformie e-Publikacje Nauki Polskiej. Biblioteka jest członkiem Konsorcjum Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej. W Bibliotece jest udostępnianych 60 książek wydanych przez KPSW. Biblioteka posiada również sprzęty specjalistyczne i ułatwiające czytanie dla osób niepełnosprawnych.

Również w opinii studentów wyrażonej w czasie spotkania z ZO PKA zasoby biblioteczne zostały ocenione bardzo pozytywnie. Studenci stwierdzili, iż w Bibliotece są dostępne wszystkie pozycje z literatury zawartej w sylabusach, ponadto w przypadku potrzeby skorzystania z mniej popularnych źródeł Biblioteka zamawia książki w ramach współpracy z innymi jednostkami. Biblioteka może również zakupić książki na zamówienie studenta, gdy nie jest możliwe uzyskanie ich z innych źródeł. Studenci zdają sobie sprawę z takiej możliwości, a część z osób obecnych na spotkaniu korzystała z wypożyczenia międzybibliotecznego na potrzeby pisanej pracy dyplomowej.

4.3

Uczelnia korzysta z narzędzi cyfrowych do zarządzania bazy danych w postaci wirtualnego dziekanatu. W ramach tej platformy studenci mają możliwość kontaktu wirtualnego z prowadzącymi zajęcia. Studenci korzystają także z platformy Moodle wyłącznie w ramach zajęć ogólnouczelnianych, jest ona wykorzystywana do przekazywania studentom materiałów dydaktycznych, została dobrze oceniona w czasie spotkania z ZO PKA. Na kierunku natomiast nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

3. Uzasadnienie

W wyniku informacji zebranych w czasie wizytacji od studentów i pracowników Uczelni należy pozytywnie ocenić zarówno infrastrukturę dydaktyczną jak i działalność Biblioteki uczelnianej. Wszystkie sale wykładowe oraz większość sal ćwiczeniowych, jak również wszystkie pracownie zwane warsztatowymi są wyposażone w środki audiowizualne: telewizory, rzutniki pisma, rzutniki multimedialne skonfigurowane z komputerem i ekrany. Założone efekty kształcenia realizowane są w laboratorium - pracowni języków obcych wyposażonym w specjalistyczne kabiny do nauki języków. Znajduje się tam 25 pulpitów, jednostka centralna sterująca Mentor PC, słuchawki z mikrofonami i

komputery terminalowe oraz wzmacniacz przy stanowisku lektora i dwa zabudowane głośniki. Ponadto celem uzyskania kompetencji nauczycielskich studenci kierunku filologia wykorzystują podczas zajęć laboratoryjnych tablicę interaktywną eBeam Edge BY LUIDIA z oprogramowaniem eBeam Interact.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Kontakt z nauczycielami akademickimi poza zajęciami jest możliwy, w czasie wyznaczonych terminów konsultacji, ale także poza nimi po wcześniejszym umówieniu terminu. Studenci kontaktują się z nauczycielami przy użyciu poczty elektronicznej. W opinii studentów funkcjonujące kanały pozwalają na swobodny kontakt z nauczycielami.

Udostępniane przez nauczycieli akademickich materiały dydaktyczne zostały ocenione jako pomocne w przygotowaniach do zaliczeń. Studenci często korzystają z kart przedmiotów gdzie szukają proponowanej literatury, zasad zaliczeń i zagadnień jakie są poruszane w ramach przedmiotu. Obowiązujący wzór sylabusu należy uznać za przejrzysty, a informacje w nim zawarte za pomocne dla studenta.

Ważnym elementem wspierającym osiąganie założonych efektów kształcenia jest aktywność w kołach naukowych. W ramach ocenianego kierunku studenci mają możliwość brania udziału w spotkaniach Koła Literatury Angielskiej, Interdyscyplinarnego Koła Naukowego *Agora* czy też Koła Naukowego Komunikacji Wizerunkowej i Koła Naukowego *Młodych Poszukujących Pedagogów*. Przywołane Koła są interdyscyplinarne. Uwagę należy zwrócić na Koło Literatury Angielskiego które rozpoczęło swoją działalność dopiero od roku akademickiego 2015/2016. Studenci w czasie spotkania z ZO PKA potwierdzili swoje zainteresowanie spotkaniami tej grupy. Przyznali również, że znają obszary działania poszczególnych agend i chętnie biorą udział w ogólnodostępnych wydarzeniach organizowanych przez Koła. Warto dodać, że studenci ocenianego kierunku aktywnie włączają się w działalność radia internetowego *NaGłos*.

Studenci pozytywnie ocenili system pomocy materialnej funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku. Samorząd studencki nie korzysta z uprawnień z art. 175 ust. 3 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i nie wnioskuje o powołanie komisji stypendialnych. Świadczenia są przyznawane odpowiednio przez Dziekana i Rektora. Decyzje są podejmowane i dostarczane do studentów we właściwy sposób. Świadczenia są przyznawane zgodnie z obowiązującym regulaminem

pomocy materialnej, który jest zgodny z wyżej wymienioną ustawą. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące pomocy materialnej są dostępne na stronach internetowych Uczelni i Wydziału a także na tablicach informacyjnych na Wydziale. Studenci potwierdzili, że znają zasady i kryteria przyznawania stypendium dla najlepszych studentów, stypendium socjalnego, specjalnego i zapomóg.

5.2.

Na ocenianym kierunku studenci mają możliwość wyjazdu do uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+. Uczelnia ma podpisane 10 umów partnerskich. Najczęściej wybieranym kierunkiem są uczelnie w Turcji, studenci wyjeżdżali również do Niemiec, Czech i na Łotwę. Bardzo wysoko należy ocenić stronę internetową poświęconą wyjazdom. Zawiera ona wszystkie niezbędne informacje, jest przejrzysta i aktualna. Strona zawiera między innymi instrukcje w jaki sposób można szukać miejsca do odbycia praktyki. Program Erasmus+ jest bardzo mocno promowany w ramach ocenianego Kierunku. Studenci wielokrotnie są informowani o terminarzu i warunkach rekrutacji. W równym stopniu, co wyjazdy na studia, są proponowane reklamowane wyjazdy na staże wakacyjne. W czasie wizytacji 5 osób z ocenianego kierunku było w trakcie szukania miejsca do odbycia praktyki.

5.3.

Działające w Uczelni Biuro Karier (BK KPSW) zostało powołane między innymi po to, aby służyć studentom i absolwentom KPSW w wyborze ścieżki zawodowej w tym w rozwoju zawodowym oraz dla ułatwienia znalezienia zatrudnienia, które odpowiada ich kwalifikacjom i aspiracjom. Z zadań realizowanych w roku akademickim na uwagę zasługuje *Poradnictwo Zawodowe*. W tym temacie BK KPSW zorganizowało w roku 2015 ogólne oraz indywidualne spotkania z doradcą zawodowym, konsultacje z psychologiem i specjalistą ds. prawa pracy. Dla ułatwienia zatrudnienia absolwentów i studentów BK KPSW w minionym roku zorganizowało w dniu 21 października 2015 r. spotkanie studentów z przedstawicielami Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery. Pośrednictwo w znalezieniu pracy, stażu i praktyk odbywa się poprzez prowadzenie bazy danych ofert pracy stałej i dorywczej oraz przesyłanie spersonalizowanych propozycji zatrudnienia do zarejestrowanych w BK KPSW studentów i absolwentów. Bieżące ogłoszenia swoje miejsce znajdują na stronie Biura. Dla szczegółowego zapoznania się z problemami rynku pracy i dostosowania profilu swoich działań do rozwoju kompetencji zawodowych na regionalnym rynku pracy pracownicy Biura 23 kwietnia 2015 r. wzięli udział w seminarium pt. *Kompetencje młodych, a oczekiwania pracodawców na rynku pracy*, a także w Targach Zawodów Przyszłości, Innowacji i Eksportu. Dla podniesienia umiejętności studentów w zakresie wejścia na rynek pracy zostały zorganizowane szkolenia i warsztaty. Ich zakres dotyczył tworzenia dokumentów aplikacyjnych, jak radzić sobie podczas procesu rekrutacyjnego, określania potencjału zawodowego, doskonalenia umiejętności przydatnych na rynku pracy oraz kompetencji zawodowych. Bezpłatne szkolenia dotyczyły:

- sztuki skutecznej prezentacji i autoprezentacji,
- praktycznych elementów w zarządzaniu małym przedsiębiorstwem,
- asertywności w praktycznym działaniu,
- warsztatu kreatywnego myślenia.

W ramach swojej działalności BK KPSW podejmuje współpracę z przedsiębiorstwami podczas organizowanych prezentacji firm, agencji pracy i przedsiębiorstw. Wśród firm wymienia się: PMP Poland, CPU Zeto, Matz i P. Górscy CD Project, Pro Staff Polska. 27 marca 2015 r. Biuro zorganizowało spotkanie ze specjalistą w zakresie możliwości rozwoju studentów. Innym elementem działalności BK KPSW jest nawiązywanie współpracy z firmami trudniącymi się zatrudnianiem studentów i absolwentów na rynkach zagranicznych jak: Grecja, Stany Zjednoczone, Niemcy. W roku bieżącym UBK KPSW nawiązało współpracę z portalem oferującym pracę JOOBLE.PL oraz NUEVOO.PL, w zakresie wsparcia i pomocy w rozwoju na polu zawodowym z Polskim Towarzystwem Psychopedagogicznym. Jednocześnie opublikowało działania Jednostki w ramach Polityki Nowej Szansy w zakresie edukacji oraz kształtowania wśród studentów kompetencji przedsiębiorczych. W ramach współpracy z Otto Work Students odbyły się na Uczelni spotkania *Innowacyjne Praktyki* oraz szkolenie *Moja droga na rynek pracy*. Władze kierunku podejmują współpracę w zakresie organizacji szkoleń, spotkań z interesariuszami, podczas których są omawiane zagadnienia odnośnie prowadzenia firmy oraz zakładania własnej działalności gospodarczej.

Zaproszeni pracodawcy jako uznane autorytety dzięki przekazanej informacji społeczności studenckiej ułatwiają im rozpoczęcie kariery zawodowej. BK KPSW z myślą o studentach Filologii organizuje spotkania z gośćmi zagranicznymi, których doświadczenie zawodowe może być wzorem do naśladowania.

5.4.

Wsparcie osób niepełnosprawnych jest koordynowane przez Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Pełnomocnik ma bezpośredni kontakt ze wszystkimi niepełnosprawnymi, szybko i skutecznie podejmuje działania wpierające studentów. Studenci niepełnosprawni otrzymują stypendia specjalne przyznawane zgodnie ze stopniem niepełnosprawności. Ponadto jako wsparcie w procesie dydaktycznym należy uznać wyposażenie Biblioteki dostępne w czytelni, które pozwala na swobodny dostęp do zasobów. W ramach zajęć dydaktycznych nauczyciele akademicy indywidualnie dostosowują metody kształcenia i metody weryfikacji efektów do osób niepełnosprawnych.

5.5.

Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów. Godziny pracy dziekanatu są zdecydowanie lepiej dostosowane do obsługi studentów filologii angielskiej. Studenci filologii germańskiej, którzy swoje zajęcia zaczynają zawsze po godzinie 15.00 mogą korzystać z dziekanatu w piątki do godziny 17.00. W czasie spotkania ZO PKA studenci nie wskazali tego stanu jako problemu, podkreślili ponadto, że swoje sprawy często mogą załatwić telefonicznie lub e-mailowo. Pracownicy administracji zostali ocenieni jako kompetentni i chętni do pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności. Wszystkie niezbędne dokumenty, takie jak regulamin studiów, regulamin pomocy materialnej czy plan studiów są dostępne na stronie internetowej Wydziału i Uczelni. Należy podkreślić, że wszystkie publikowane dokumenty są aktualne. Studenci pozytywnie ocenili dostęp do informacji o procesie kształcenia.

3. Uzasadnienie

Uczelniane Biuro Karier wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. Wielość podejmowanych działań jest wystarczająca do przekazania narzędzi pomocowych niezbędnych w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

BK KPSW zaprasza na Uczelnię przedstawicieli międzynarodowych firm, które posiadają swoje filie w otoczeniu Jeleniej Góry. Studenci ocenianego kierunku mogą również korzystać z przygotowywanych przez BK KPSW kursów i warsztatów doskonalenia umiejętności przydatnych na rynku pracy oraz kompetencji zawodowych. Oferta Biura Karier spełnia oczekiwania studentów ocenianego Kierunku.

Na podstawie informacji uzyskanych w czasie wizytacji i opinii wyrażonych przez studentów w czasie spotkania z ZO PKA należy stwierdzić, że Jednostka stwarza odpowiednie warunki studiowania. Wszystkie stosowane rozwiązania związane z obsługą administracyjną i przyznawaniem pomocy materialnej pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie tych systemów i zostały pozytywnie ocenione przez studentów. Również pozytywnie został oceniony kontakt z nauczycielami akademickimi i udostępniane przez nauczycieli materiały dydaktyczne. Bardzo wysoko należy ocenić zakres wsparcia studentów w czasie rekrutacji do programu Erasmus+.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy

wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

W odniesieniu do ocenianego kierunku, wdrożono dwuszczeblowy system zapewniania jakości kształcenia na szczeblu uczelnianym oraz wydziałowym. Przyjęte cele systemu są spójne z polityką jakości (celami strategicznymi w zakresie kształcenia przyjętymi w Uczelni i na Wydziale). W ramach Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) funkcjonują m.in. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Zespoły ds. Jakości Kształcenia (przy każdym kierunku studiów). Składy wspomnianych gremiów uwzględniają przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy biorą aktywny udział w ich pracach, co potwierdzono na podstawie udostępnionych, bardzo szczegółowych protokołów oraz rozmów z przedstawicielami tych gremiów. Ustrój organów systemu jest spójny i pozwala na właściwą realizację przyjętej polityki w zakresie jakości kształcenia.

6.1.1.

W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w Jednostce nie występuje wyodrębniona formalnie procedura obejmująca swoim zakresem zagadnienia związane z projektowaniem efektów kształcenia i ich zmianą. Prowadzone w tym zakresie działania są oparte obecnie jedynie na zwyczajowo przyjętej praktyce.

Do tej pory nie odnotowano zmian w przyjętych kierunkowych efektach kształcenia. Powodem takiego stanu rzeczy jest rezultat dyskusji i rozmów przeprowadzonych z przedstawicielami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy są formalnie włączeni w działania programowe, z których wyniknęło, że modyfikacja kierunkowych efektów nie była potrzebna. Proces tych uzgodnień został odpowiednio udokumentowany. W zakresie efektów przedmiotowych, zgodnie z informacją przekazaną przez władze jednostki, dokonywano do tej pory jedynie mniejszych korekt, które wynikały przede wszystkim z niepotrzebnie rozbudowanych opisów, które nie odzwierciedlały w pełni sedna efektów i były dla studentów niezrozumiałe.

Procedura opiniowania wszelkich kwestii dotyczących efektów kształcenia jest inicjowana najczęściej przez Dziekana Wydziału, który zwraca się z wnioskami o dokonanie odpowiednich korekt lub zmian programowych. Treści te są na bieżąco opiniowane przez interesariuszy wewnętrznych (studenci) i zewnętrznych (pracodawcy i absolwenci). W toku dyskusji każdorazowo analizuje się kwestię wpływu ewentualnych zmian na zakładane efekty kształcenia.

Odnosząc się do angażowania we współpracę interesariuszy zewnętrznych, warto wspomnieć o

wdrożeniu przez Jednostkę odrębnej procedury wykorzystywania opinii interesariuszy zewnętrznych przy doskonaleniu lub tworzeniu programów kształcenia (Uchwała Rady Wydziału nr 14/2013 z dnia 27.05.2013 r.), która jest stosowana, o czym świadczą opinie interesariuszy zewnętrznych oraz zgromadzona dokumentacja.

Dla właściwej realizacji kształcenia na kierunku Filologia o profilu praktycznym w procesie projektowania, oceny oraz wprowadzania koniecznych zmian zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy swoje miejsce znaleźli pracodawcy jako przedstawiciele lokalnego otoczenia społeczno-gospodarczego. Podstawą współpracy są porozumienia partnerskie, na mocy których oceniany kierunek dąży do podnoszenia jakości kształcenia. Do przykładowych porozumień należą zawarte z:

- Prywatnym Centrum Kształcenia Kadr z dnia 18 stycznia 2016r.,
- Tłumaczenia Specjalistyczne D-A-S z dnia 18 stycznia 2016r.,
- Biuro Podróży „Amigo Travel” z dnia 5 października 2015r.,
- Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmana” z dnia 5 października 2015r.
- Jeleniogórskie Centrum Informacji i Edukacji Regionalnej- Książnica Karkonoska z dnia 18 czerwca 2015r.,
- Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego z dnia 22 czerwca 2015r.,
- Szkołami Podstawowymi z dnia 13 maja 2015r. 23 lutego 2016r. 18 stycznia 2016r.

Porozumienia charakteryzuje różnorodność niezbędna do prowadzenia prawidłowego procesu kształcenia. Przedstawiciele rynku pracy są zgodnie z przyjętymi na Uczelni i Wydziale uchwałami członkami Komisji ds. Jakości Kształcenia. Obieg informacji uzyskanych od pracodawców jest określony w załączniku do zarządzenia nr 30/2013 Rektora KPSW. Zasady wykorzystywania opinii pracodawców dla doskonalenia i modyfikacji kształcenia reguluje Uchwała nr 14/2013 Rady Wydziału z dnia 27 maja 2013r. Miarą skuteczności prowadzonej współpracy jest oferta prowadzenia studiów podyplomowych na wydziale z Firmą Szkoleniowo-Doradcą ze Świdnicy.

Studenci są reprezentowani w Radzie Wydziału gdzie stanowią ponad 20% składu, mają również swoich reprezentantów w Kierunkowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz w Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dzięki temu mają możliwość aktywnego wpływania na kształcenie w ramach kierunku. Do czasu wizytacji studenci wielokrotnie zabierali głos w czasie posiedzeń, a ich postulaty były brane pod uwagę i często wprowadzane w życie. Jako przykład może posłużyć szereg zmian w przedmiotach ofercie przedmiotów możliwych do wyboru.

6.1.2.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie było do tej pory prowadzone w sposób sformalizowany i usystematyzowany - było oparte na oświadczeniach kadry akademickiej, bez odpowiedniej dalszej analizy. W 2016 roku opracowano i wdrożono nową procedurę (nr VII) *Ocena stopnia zgodności uzyskanych efektów kształcenia z zakładanymi*, która opiera się na ocenie osiągnięcia efektów kształcenia zrealizowanych przez nauczyciela w ramach prowadzonego przez niego kursu przedmiotowego oraz na porównaniu stopnia zgodności otrzymanych wyników ewaluacji z danymi zawartymi m.in. w kartach opisu przedmiotów. Ostateczne wyniki oceny będą przedstawiane Radzie Wydziału. Z uwagi na fakt, iż proces oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest unormowany w nowej procedurze, nie można jeszcze w pełni ocenić jej skuteczności. Pomimo faktu, iż nowa procedura pozytywnie rokuje na przyszłość, należy jednak negatywnie ocenić dotychczasowe działania jednostki w tym zakresie, w tym brak realizacji obowiązku wynikającego z §11 ust. 2 rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów.

WSZJK zakłada wypełnianie przez nauczycieli akademickich ankiet na zakończenie każdego semestru. Należy podkreślić, że w ankiecie studenckiej oceniającej nauczyciela akademickiego, wypełnianej po każdym semestrze znajduje się pytanie o to, czy zajęcia były pomocne w zdobywaniu wartościowej wiedzy i umiejętności. W tym zakresie jednostka nie przeprowadzała dalszych analiz i nie wskazała w jaki sposób odpowiedzi na wspomniane pytanie zostały uwzględnione w procesie doskonalenia procesu kształcenia.

6.1.3.

System weryfikacji efektów kształcenia funkcjonujący na ocenianym kierunku jest wielowymiarowy i obejmuje wszystkie rodzaje zajęć na każdym etapie kształcenia. Podstawowa weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia opiera się o weryfikację bieżącą (na każdych zajęciach) oraz końcową (dającą

podstawę do zaliczenia przedmiotu, a tym samym uznania, że osiągnięte zostały wszystkie efekty przewidziane dla danego przedmiotu). Należy wspomnieć, że system weryfikacji efektów na etapie weryfikacji końcowej obejmuje także praktyki oraz proces dyplomowania.

W ramach weryfikacji systemowej, ocena adekwatności efektów kształcenia oraz sposobów ich weryfikacji następuje dwutorowo. Podstawową procedurą w tym zakresie jest wspomniana już procedura nr VII wydziałowego systemu, zgodnie z którą nauczyciele akademicki są zobowiązani do okresowej analizy kart opisu przedmiotu przez pryzmat wyników osiąganych przez studentów i rzeczywistych form weryfikacji efektów. Wyniki analiz przeprowadzonych przez nauczycieli akademickich mają następnie w formie pisemnej trafić na posiedzenie Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który dokona całościowej analizy i opracuje stosowne wytyczne dla poszczególnych pracowników. Dotychczasowe procedury pomijały etap prowadzącego zajęcia, a Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonywał wrywkowej analizy kart opisu przedmiotu i zestawiał je z wynikami hospitacji. Na tej podstawie dokonywano oceny adekwatności efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji do charakteru przedmiotu i jego treści.

Nadmienić również należy, że w ramach procedury ankietyzacji studenci także mają możliwość wypowiedzieć się na temat weryfikacji efektów kształcenia, z czego korzystają zgłaszając podczas ewaluacji zajęć wszelkie ewentualne nieprawidłowości jak np. stosowanie innych metod weryfikacji niż założone i określone w karcie opisu przedmiotu. W takich przypadkach nauczycielowi akademickiemu zwracana jest uwaga w celu pełnego respektowania przyjętych ustaleń co do metod weryfikacji.

Odnosząc się do procedur zapobiegających plagiatom i je wykrywających, w czasie wizytacji nie stwierdzono występowania odpowiednich procedur w Uczelni, przy czym jej władze zobowiązały się uzupełnić ten brak do końca maja 2016 r. Zobowiązanie to zostało wypełnione – z dniem 2 czerwca 2016 r. dostarczono drogą elektroniczną Zarządzenie Rektora Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze Nr 37/2016 z dnia 30 maja 2016 roku w sprawie wprowadzenia Procedury Antyplagiatowej. Przyjęta procedura jest spójna i nie odbiega od standardów przyjętych w tym zakresie w środowisku akademickim i należy ją ocenić pozytywnie. Do tej pory nie weryfikowano w pełni wszystkich prac programem antyplagiatowym, jednakże z uwagi na zmiany legislacyjne opóźniające wejście w życie tego obowiązku nie można w tym zakresie braku działań uczelni ocenić negatywnie.

Zasady zaliczeń stanowią element oceniany przy pomocy studenckich ankiet oceniających pracę nauczycieli akademickich. W ramach zadawanych pytań mogą oni wypowiedzieć się o zgodności zakresu materiału z wymaganiami końcowymi, mogą również ocenić obiektywność i rzetelność nauczycieli. Studenci w czasie spotkania z ZO PKA przyznali, że wypełniane ankiety stanowią dobre miejsce do wyrażania swoich opinii. Podkreślili, że wysoka zwrotność uzyskiwana dzięki wypełnianiu ankiet wspólnie w pracowniach informatycznych daje im poczucie anonimowości. Studenci rozumieją potrzebę zbierania przez Jednostkę takich informacji i dostrzegają pozytywne rezultaty wypełniania ankiet w postaci zmian w sposobie prowadzenia zajęć.

6.1.4.,

Uczelnia dysponuje procedurą potwierdzania efektów uczenia się, która została uregulowana w odrębnym regulaminie (Uchwała Senatu KPSW nr 14/ 2015 w sprawie uchwalenia Regulaminu Potwierdzania Osiągniętych Efektów Uczenia się Poza Uczelnią dla Kandydatów na Studia w KPSW). Procedury te nie były dotychczas prowadzone. Szersza ocena WSZJK w tym zakresie nie jest możliwa.

6.1.5.

W ostatnich latach formuła badań losów absolwentów w KPSW ulegała wielu zmianom, z czego ostatnia nastąpiła po zniesieniu ustawowego obowiązku prowadzenia tych badań. Pomimo tej zmiany przepisów, badanie losów absolwentów ocenianego Kierunku jest w KPSW nadal prowadzone.

Śledzeniem losów zawodowych swoich absolwentów zajmuje się Biuro Karier KPSW. Badania są prowadzone drogą elektroniczną. Przyjęty sposób badania polega na rozsyłaniu ankiet do absolwentów, a następnie na opracowaniu wyników ankietowania w formie wykresów oraz danych ilościowych i prezentacji. Na wcześniej przygotowanej bazie adresów e-mailowych absolwenci wypełniają ankietę za pomocą indywidualnego linku do ankiety. Monitorowanie Losów Zawodowych

Absolwentów jest badaniem ilościowym przeprowadzonym za pośrednictwem Internetu w systemie ProAkademia. Założonym celem jest poznanie losów zawodowych absolwentów tak, aby lepiej dostosowywać programy kształcenia do potrzeb rynku pracy. Badanie obejmuje każdy rocznik absolwentów poczynając od 2012 roku. Sytuacja zawodowa absolwentów jest badana zaraz po ukończeniu studiów, po roku, po trzech i po pięciu latach od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Badania mają charakter poufny, są przeprowadzane metodą CAWI. Do roku 2014 raporty odnosiły się do całej społeczności studenckiej kończącej Uczelnię na wszystkich kierunkach. Od roku 2015 badania są opracowywane dla każdego kierunku oddzielnie na wniosek Zespołów ds. Jakości Kształcenia. Zwrotność ankiet wynosi 38%. Zgromadzone informacje BK KPSW udostępnia władzom Uczelni oraz Wydziału.

Ankieta zawiera 10 pytań w większości dotyczących planów zawodowych absolwentów: zadowolenia z ukończonych studiów, aktywności zawodowej w trakcie studiów oraz poszukiwania pracy. Z przeprowadzonych badań dla kierunku Filologia wynika że 100% ankietowanych zamierza kontynuować naukę na II stopniu studiów. Jest to podyktowane wymaganiami stawianymi przez rynek pracy. Kształt ankiety nie budzi zastrzeżeń ZO PKA i nie odbiega znacząco od typowych ankiet badań losów absolwentów stosowanych w polskich uczelniach. Wątpliwości jednak budzi zbyt ogólny charakter zadawanych pytań w ankiecie które nie w pełni mogą wpływać na diagnozę ewentualnych braków a co za tym idzie modyfikacje dotyczące samego procesu kształcenia. Z badań jest sporządzany raport oraz prezentacja multimedialna uwzględniające wyniki badań. Wyniki te są następnie prezentowane podczas posiedzeń i zebrań wszystkich gremiów odpowiadających za jakość kształcenia. Ewentualne wnioski dotyczące doskonalenia i zmian w programach kształcenia powinny być efektem dyskusji na temat wyników badań. Na podstawie analizy dokumentacji oraz wypowiedzi członków Zespołu ds. Jakości Kształcenia dla ocenianego Kierunku, do tej pory na podstawie wyników badań losów absolwentów nie wprowadzono żadnych szczególnych zmian, poza niewielkimi korektami w zakresie treści przedmiotowych, polegających m.in. na zwiększeniu ilości zagadnień opartych o tzw. *case study* lub inne zagadnienia o charakterze praktycznym i zawodowym.

Kontakty z absolwentami ocenianego Kierunku odbywają się również przy okazji wielu wydarzeń organizowanych we współpracy ze szkołami, które współpracują z Jednostką. Absolwenci, którzy znaleźli pracę w tych placówkach chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami z Uczelnią.

6.1.6.

Szeroko rozumiana polityka kadrowa na ocenianym Kierunku została częściowo uregulowana w specjalnej procedurze wydziałowego WSZJK – procedurze nr VI *Planowanie polityki kadrowej*. Elementy nieuregulowane w tej procedurze są prowadzone na podstawie dotychczasowych dobrych praktyk i rozwiązań powszechnie stosowanych w środowisku akademickim. Praktyki te są częściowo uzupełnione o przyjęte formalne procedury dotyczące przede wszystkim ewaluacji pracowników.

Podstawowa i bieżąca ewaluacja nauczycieli akademickich była prowadzona do tej pory na podstawie ankiety przyjętej uchwałą Senatu nr 7/2013 z dnia 25.03.2013r. Konstrukcja ankiety jest rozbudowana i pozwala w pełni ewaluować pracę kadry prowadzącej zajęcia. Wątpliwości budzi natomiast przyjęta skala punktowa za poszczególne pytania, która nie do końca ułatwia studentom zrozumienie zasad oceny. Kolejno, wątpliwości budzą pytania: I.1 - nie wiadomo, o które efekty chodzi (kierunkowe, modułowe czy przedmiotowe); I.4 – pełna odpowiedź na pytanie możliwa jest wyłącznie przez studentów ostatniego semestru studiów, gdyż na wcześniejszych etapach nie sposób wymagać znajomości treści wszystkich, w tym przyszłych, przedmiotów z programu kształcenia; II.1 – treść pytania jest niejasna dla studentów; II.3 jest niemal tożsame z pytaniem I.2. Ponadto wspomnieć należy, że część III ankiety jest przydatna, jednakże może wpływać na niską responsywność (ok. 22%) z uwagi na zbyt przerwistą formę ankiety i wydłużenie czasu jej wypełniania. Warto nadmienić, że w związku z niską responsywnością dotychczasowych ankiet, w styczniu 2016 r. przeprowadzono pilotażowo ankietyzację za pośrednictwem platformy LimeSurvey, która pozwoliła kilkukrotnie zwiększyć stopę zwrotu ankiet. Według zapowiedzi władz Wydziału, system ten zostanie w niedługim czasie w pełni zaadaptowany na potrzeby ewaluacji zajęć i pracowników. Każdy wykładowca otrzymuje informację na temat swoich ocen. Wyniki są omawiane w każdym przypadku w ramach posiedzeń Zespołów ds. Jakości Kształcenia oraz na spotkaniach kadry z władzami Wydziału i Uczelni. Na podstawie informacji przedstawionych przez władze Wydziału oraz przedstawicieli Zespołu ds. Jakości Kształcenia, WSZJK w ramach ankietyzacji studenckiej nie przewiduje obecnie

zasad postępowania w przypadku negatywnej oceny nauczycieli akademickich.

Kolejną ze stosowanych metod oceny bieżącej są hospitacje. Hospitacje mają charakter planowy, a ich termin jest ustalany pomiędzy hospitowanym a hospitującym. Przyjęto zasadę, że każdy nauczyciel akademicki powinien zostać poddany hospitacji co najmniej raz w dwuletnim okresie stanowiącym zakres oceny okresowej. Przyjęte kryteria hospitacyjne w zakresie oceny zajęć i prowadzącego nie budzą zastrzeżeń ZO PKA. Wyniki hospitacji również są przedstawiane hospitowanemu, który potwierdza pisemnie zapoznanie się z wnioskami pohospitacyjnymi.

W ramach formalnych aspektów polityki kadrowej, nauczyciele akademicy są również poddawani ocenie okresowej w rozumieniu art. 132 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady oceny okresowej zostały określone uchwałą nr 8/2013 Senatu KPSW z dnia 25.03.2013 w sprawie wprowadzenia Regulaminu okresowej oceny nauczycieli akademickich w KPSW. Zasady oceny okresowej nie budzą zastrzeżeń ZO PKA i pozwalają na stosunkowo skuteczną ocenę nauczyciela akademickiego.

W Uczelni nieregularnie prowadzona jest także ankietowa ocena administracji uczelnianej. Ocenie poddane jest funkcjonowanie całej administracji *in gremio* przez co nie ma możliwości dokonania oceny konkretnego pracownika. Mimo to, w specyficie funkcjonowania administracji uczelnianej, stosowana metoda przynosi dobre rezultaty w postaci poprawy jakości obsługi studenta (po przedstawieniu wyników ankietyzacji na zebraniu pracowników administracyjnych), co potwierdzili studenci podczas spotkania z ZO PKA.

6.1.7.

Wykorzystanie wyników ankiet studenckich w ramach okresowej oceny nauczycieli akademickich jest określone w uchwale nr 8/2013 Senatu Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze z dnia 23 marca 2013 roku. W opinii ZO PKA ocenie studentów została przypisana zbyt mała waga. Przy otrzymaniu oceny dostatecznej z ankiet nauczyciel otrzymuje już 10 pkt. W sumie musi zdobyć 40 pkt na 357 punktów możliwych do zdobycia.

Jak wskazano w opisie podkryterium 6.1.6. przedstawiciele władz Wydziału i członkowie Zespołu ds. Jakości Kształcenia wskazali, że nie istnieje obecnie przyjęty sposób postępowania na wypadek negatywnej oceny nauczyciela akademickiego przez studentów. Tym samym procedurę ankietyzacji należy ocenić jako niepełną i wymagającą uzupełnienia, ponieważ nie uwzględnia w pełni wyników ocen studentów. Z drugiej, pozytywnej strony, władze Wydziału zadeklarowały, że oceny wynikające z ankiet mają mimo wszystko wpływ na politykę kadrową na ocenianym kierunku, ponieważ są każdorazowo brane pod uwagę na etapie przedłużania zatrudnienia lub organizowania konkursów na stanowiska nauczyciela akademickiego.

Odnosząc się do oceny okresowej, należy wskazać że ocena ta uwzględnia także ocenę dokonywaną przez studentów w ramach procedury ankietyzacji. Tym samym formalnie spełniony jest wymóg wynikający z art. 132 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

6.1.8.

W ramach funkcjonującego WSZJK wyodrębniono procedurę nr IX, która umożliwia obiektywną ocenę zasobów, infrastruktury dydaktycznej, form wsparcia udzielonych studentom oraz ogólnych warunków realizacji procesu kształcenia. O ile pomoc materialna dla studentów i system jej przyznawania, jest regulowany ustawowo i zakres możliwej pomocy wyznaczają przepisy prawa, tak w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych sytuacja wygląda inaczej i opiera się przede wszystkim na dwutorowych działaniach. Podstawową procedurą jest okresowy (co do zasady raz do roku) przegląd warunków kształcenia dokonywany przez powołany zespół roboczy, który w ramach swojej działalności dokonuje między innymi pełnego przeglądu i oceny dostępnej infrastruktury i wyposażenia. Drugi schemat działania opiera się na służbowych relacjach w ramach struktury organizacyjnej Uczelni. Ewentualne uwagi, braki lub zapotrzebowania w zakresie zasobów materialnych zgłaszane są Dziekanowi, który w razie potrzeby może zwrócić się z odpowiednim wnioskiem do Rektora. W tym procesie mogą uczestniczyć także studenci, którzy ewentualne problemy lub braki zgłaszają bezpośrednio wykładowcom lub za pośrednictwem samorządu studenckiego Władzom Wydziału i Uczelni. Przykładem sprawnego funkcjonowania systemu w zakresie zasobów jest m.in. funkcjonowanie Biblioteki uczelnianej, która (w opinii studentów i

nauczycieli akademickich) na bieżąco uzupełnia wszelkie braki bibliograficzne na sygnał pracowników, studentów czy Władz Uczelni. Fakt ten potwierdzono podczas szeregu spotkań z interesariuszami wewnętrznymi Uczelni.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od przedstawicieli Jednostki, w Uczelni funkcjonuje ankieta badająca poziom satysfakcji wyboru Kierunku. W ramach tej ankiety ocenie podlega zadowolenie z wybranego kierunku studiów, poziomu kształcenia czy też kontaktu z opiekunem roku. Studenci mogą również wypowiedzieć się na temat infrastruktury dydaktycznej, strony internetowej czy pracy Dziekana i dziekanatu. Ankieta ta była przeprowadzana dwa lata temu, a powtórne badanie ma się odbyć w bieżącym roku akademickim. Wnioski z ankiety zostały uwzględnione i przedstawione m.in. w ramach podnoszenia jakości obsługi studenta przez dziekanat, o czym mowa w pkt. 6.1.6.

6.1.9.

Odnosząc się do zasad gromadzenia dokumentacji na temat jakości kształcenia, na ocenianym Kierunku, w ramach wdrożonych procedur WSZJK istnieją odpowiednie zasady i wytyczne, umożliwiające właściwe gromadzenie, analizowanie i wykorzystywanie informacji w procesie zapewnienia jakości kształcenia. Funkcjonujący system przewiduje prowadzenie szeregu analiz i badań odnoszących się do zdecydowanej większości obszarów istotnych z punktu widzenia jakości kształcenia, jak np. analiza kart opisu przedmiotów w zakresie adekwatności przyjętych metod weryfikacji efektów kształcenia, analiza wyników badań losów absolwentów, itp. Informacje są następnie poddawane przetworzeniu, a ich podsumowanie jest przekazywane właściwym osobom odpowiedzialnym za działania jakościowe.

6.1.10.

System umożliwia obecnie częściowo weryfikację kompletności i dostępności informacji (np. w ramach stosowania procedury nr VII), jednakże nie są to działania wystarczające z uwagi na ich ograniczony zakres. Mimo realnie zapewnionego dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia, brak jest mechanizmów umożliwiających systemową weryfikację kompletności i aktualności informacji w tym zakresie.

Spostrzeżenie to potwierdzili także sami studenci, którzy podczas spotkania z ZO PKA wskazywali na zdarzające się przypadki nieaktualnych informacji lub ich braku na stronie internetowej Uczelni i Wydziału.

Na ocenianym Kierunku nie funkcjonuje wyodrębniona procedura WSZJK, która umożliwiałaby systematyczną i kompletną ocenę dostępu do informacji w zakresie kształcenia.

6.2.

Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Dokonując oceny procedur autoewaluacyjnych i samodoskonalących WSZJK, dostępna dokumentacja oraz informacje przekazywane przez poszczególne grupy interesariuszy świadczą o tym, że WSZJK w Uczelni i Wydziale stanowią „żywy organizm” funkcjonujący zgodnie z cyklem Williama Deminga. Dokumentacja oraz rozmowy z grupami interesariuszy potwierdzają prowadzone prace zmierzające do systematycznej oceny skuteczności systemu i poszczególnych narzędzi w nim stosowanych oraz do udoskonalania mechanizmów WSZJK.

Działania oceniające i doskonalące system są prowadzone w sposób stosunkowo uporządkowany. System poprzez swoje wewnętrzne gremia identyfikuje swoje słabe strony i stara się te słabości ograniczyć, o czym świadczy chociażby praca nad całkowitą reformą systemu ankietyzacji studenckiej w celu zwiększenia zwrotności ankiet.

3. Uzasadnienie

Jednostka prowadząca oceniany kierunek opracowała i wdrożyła procedury składające się na Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. System ten swoim działaniem obejmuje zdecydowaną większość obszarów kluczowych z punktu widzenia podnoszenia jakości kształcenia

oraz z punktu widzenia europejskich standardów w tym zakresie.

W zakresie modyfikacji efektów kształcenia (6.1.1.), mimo braku sformalizowanych procedur jednostka poprzez dotychczasowe dobre praktyki w wystarczającym stopniu zapewniała odpowiedni system opiniowania i monitorowania potrzeb dotyczących zmian w efektach kształcenia, programach, itp. Ocena osiągania efektów kształcenia (6.1.2.) do tej pory stosowana była w bardzo małym stopniu, co wynika m.in. z braku właściwych procedur i mechanizmów kontrolnych w tym zakresie. Odnosząc się do systemu weryfikacji efektów kształcenia (6.1.3.) jest on skonstruowany prawidłowo i zapewnia właściwy proces weryfikacji rzeczywistej jak i proces oceny adekwatności metod weryfikacji. Jednostka prowadzi i w rzeczywisty sposób wykorzystuje wyniki badań losów absolwentów (6.1.5.) co pomaga doskonalić proces kształcenia. Prowadzona polityka kadrowa oraz system oceny kadr (6.1.6.) pozwala na właściwy dobór nauczycieli akademickich do prowadzonych zajęć dydaktycznych, przy uwzględnieniu opinii studentów jako interesariuszy wewnętrznych (6.1.7). Mimo braku odrębnych procedur oceny infrastruktury w ramach systemu jakości, jednostka wykorzystuje do tego standardowe metody zarządczo-księgowo w postaci inwentaryzacji, co w zadowalający sposób spełnia oceniane kryterium (6.1.8.). System dokumentacji prac WSZJK jest sprawny i pozwala na właściwe gromadzenie, przetwarzanie i archiwizowanie dokumentów związanych z doskonaleniem jakości kształcenia (6.1.9.). Najslabszym punktem systemu jest brak mechanizmów umożliwiających kompleksową ocenę dostępności i aktualności informacji o programie i procesie kształcenia (6.1.10), choć sytuację ratuje fakt, iż mimo braku procedury kadra administracyjna skrupulatnie i z własnej inicjatywy monitoruje dostępne informacje.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości kształcenia funkcjonujący w ramach ocenianego Kierunku spełnia także oczekiwania studentów. Mogą oni w sposób aktywny uczestniczyć w pracach gremiów z nim związanych, Jednostka stwarza warunki sprzyjające wyrażaniu opinii i przekazywaniu sugestii dotyczących kształcenia. Ankiety dotyczące oceny nauczycieli akademickich stanowią cenne źródło informacji a ich wysoka zwrotność pozwala na traktowanie ich, jako obiektywnych. Mając na uwadze powyższe, Jednostka zasługuje na przyznanie jej oceny „w pełni” w ramach kryterium 6.

4. Zalecenia

- Wprowadzenie i stosowanie typowych skal 3-, 5- lub 7- stopniowych dla ankiet oceniających,
- Zwiększenie nacisku na wykorzystanie wyników badań losów absolwentów dla prac nad modyfikacją lub doskonaleniem programów i jakości kształcenia,
- Warto rozważyć zmianę organizacji hospitacji na hospitacje niezapowiedziane, w losowych terminach, w celu zwiększenia ich wiarygodności,
- Uzupełnienie wszystkich procedur o sposób postępowania w przypadku ocen negatywnych,
- Opracowanie i wdrożenie procedury umożliwiającej kompleksową ocenę dostępności i aktualności informacji związanych z kształceniem w jednostce,
- Ponowne rozważenie metody formułowania oceny okresowej dla nauczyciela akademickiego i zwiększenie wpływu oceny z ankiet studenckich na rezultat pracownika.
- Doprecyzowanie zasad oceny pracowników administracji uczelnianej i ustalenie stałej częstotliwości badań (np. w cyklu 2-letnim)
- Wzmocnienie dalszych działań mających na celu pozyskanie większej liczby pracodawców mogących przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia.
- Przeprowadzenie gruntownego przeglądu treści publikowanych na stronie internetowej
- Uporządkowanie i uzupełnienie WSZJK o brakujące procedury oraz wypracowanie odpowiedniego harmonogramu prac w ramach systemu, a w szczególności objęcie procedurami obszarów omówionych w punktach 6.1.1.; 6.1.2.; 6.1.10.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jednostka dokonała właściwej analizy SWOT podkreślając swoje atuty (zależne od czynników wewnętrznych): zatrudnianie pracowników w KPSW w Jeleniej Górze jako na podstawowym miejscu pracy; bardzo dobra baza dydaktyczna (dobrze wyposażone w nowoczesny sprzęt laboratorium językowe i pracownie do zajęć z języka obcego, bogate zasoby biblioteczne i dostęp do baz pełnotekstowych i bibliograficznych, możliwość korzystania z bazy rekreacyjno-sportowej Uczelni); zaawansowane tworzenie procedur związanych z jakością kształcenia na poziomie Wydziału; aspiracje naukowe kadry dydaktycznej (konferencje, szkolenia, stypendia, publikacje naukowe - Zeszyty Wydziału Humanistycznego) i inne liczne publikacje oraz aspiracje naukowe studiującej młodzieży (publikacje – junioraty – *Zeszyty Wydziału Humanistycznego*; wysoka pozycja w polityce państwa kształcenia młodzieży na poziomie wyższym i promowanie wśród studentów i pracowników postaw opartych na poszanowaniu wartości akademickich; uczelnia jako jedyna szkoła w okolicy kierująca ofertę do kandydatów o zainteresowaniach humanistycznych, filologicznych; wzrastające znaczenie wiedzy w kształtowaniu kariery zawodowej młodzieży - organizowanie konferencji i warsztatów dla uczniów; doskonalenie wydziałowego i uczelnianego systemu zapewniania jakości, funkcjonowanie w skali Uczelni spójnego systemu zapewniającego jakość kształcenia oraz koordynacja działań promocyjnych.

Jako słabe strony Uczelnia zauważa: mimo usilnych starań słabe zainteresowanie interesariuszy zewnętrznych współpracą z kierunkiem; brak studiów drugiego stopnia; zmniejszająca się liczba kandydatów na studia z wysoką oceną punktową (których przejmują uniwersytety) spowodowana niżem demograficznym.

Zagrożenia upatruje w: niżu demograficzny; w 60% finansowaniu drugich miejsc pracy oraz zapowiadany braku finansowania drugich miejsc pracy; w braku zainteresowania współpracą oraz wsparcia na rzecz rozwoju Uczelni ze strony władz samorządowych jednostek terytorialnych powiatów, będących głównym obszarem rekrutacji młodzieży; w obniżającym się poziom przygotowania kandydatów na studia na poziomie szkół ponadgimnazjalnych oraz w zmianie preferencji zawodowych kandydatów na studia (wybór kierunków medycznych i technicznych).

Wszystkie one, zarówno mocne strony jak sygnalizowane przez Jednostkę ograniczenia zostały potwierdzone w toku prac ZO PKA.

Dobre praktyki

Zatrudnianie głównie na pierwszym miejscu pracy kompetentnej kadry dydaktycznej oraz administracyjnej. Kadra podnosi swoje kompetencje, biorąc udział w konferencjach, seminariach i szkoleniach. Mimo że Uczelnia nie ma obowiązku prowadzić badań naukowych, aspiracje naukowe kadry dydaktycznej są zauważalne. Uczelnia dysponuje nowoczesną infrastrukturą dydaktyczną, laboratoriami specjalistycznymi oraz bardzo dobrą bazą. Uczelnia wciąż uzupełnia bogate zasoby biblioteczne i posiada dostęp do baz pełnotekstowych i bibliograficznych. Wzrastające znaczenie wiedzy w kształtowaniu kariery zawodowej młodzieży przekłada się na organizowanie konferencji, seminariów, szkoleń, wykładów otwartych czy warsztatów dla studentów i uczniów.